

ผลกระทบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและ
ผลที่ตามมา

นางสาวน้ำฝน นาสวาสดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPACTS OF HEALTHY CLASSROOM CLIMATE ON STUDENT TEACHERS' SOCIAL
EMOTIONAL COMPETENCE AND ITS CONSEQUENCES

Miss Numfon Nasawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology
Department of Educational Research and Psychology
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2016
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อ
สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและผลที่
ตามมา

โดย

นางสาวน้ำฝน นาสวาสดี

สาขาวิชา

วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ แกมเกตุ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชญา วัฒนโธ)

น้ำฝน นาสวาสดี : ผลกระทบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและผลที่ตามมา (IMPACTS OF HEALTHY CLASSROOM CLIMATE ON STUDENT TEACHERS' SOCIAL EMOTIONAL COMPETENCE AND ITS CONSEQUENCES) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. ดร.สุวิมล ว่องวานิช, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: อ. ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ, 113 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) วิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู 2) เปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีภูมิหลังต่างกัน และ 3) เพื่อวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตน ตัวอย่างวิจัยคือ นักศึกษาครูในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 718 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.55 - 0.96 และมีคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย สถิติเชิงสรุปอ้างอิง และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. การรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ($M = 3.75, SD = 0.57$) และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ($M = 3.94, SD = 0.47$) อยู่ในระดับมาก

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีและสาขาวิชาที่มีต่อการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) และสาขาประถมศึกษา รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสูงขึ้นไปในชั้นปีที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 สูงกว่าชั้นปี 1 และชั้นปี 3 และของสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) สูงกว่ามัธยมศึกษา (วิทย์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและผลที่ตามมา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\text{Chi-square}(27, N = 718) = 36.37, p > .05$; $\text{RMSEA} = 0.02$; $\text{AGFI} = 0.98$; $\text{SRMR} = 0.03$) โดยการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมากกว่าบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (0.64 และ 0.22 ตามลำดับ) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูได้ร้อยละ 63 สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (0.64) ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนมากที่สุด (0.79) นอกจากนี้ สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจในการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (0.50 และ 0.40 ตามลำดับ)

ภาควิชา วิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา วิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม .....

5883350427 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORDS: HEALTHY CLASSROOM CLIMATE/ SOCIAL EMOTIONAL COMPETENCE/ INTENTION

NUMFON NASAWAT: IMPACTS OF HEALTHY CLASSROOM CLIMATE ON STUDENT TEACHERS' SOCIAL EMOTIONAL COMPETENCE AND ITS CONSEQUENCES. ADVISOR: PROF.SUWIMON WONGWANICH, Ph.D., CO-ADVISOR: KANIT SRIKLAUB, Ph.D., 113 pp.

The purposes of this research were 1) to analyze healthy classroom climate and student teachers' social emotional competence 2) to compare healthy classroom climate and student teachers' social emotional competence with different year and major and 3) to develop a cause-and-effect model of healthy classroom climate on student teachers' social emotional competence and its consequences. Sample of the study were 718 student teachers. Data were collected using a 5-point rating scale questionnaire which had content validity, reliability (0.55 - 0.96), and construct validity. Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics by SPSS and Structural Equation Modeling analysis (SEM) by LISREL. The research findings were as follows:

1. Student teachers had healthy classroom climate at high level ($M = 3.75$, $SD = 0.57$). Student teachers had student teachers' social emotional competence at high level ($M = 3.94$, $SD = 0.47$).

2. The interaction effect between years and major in terms of healthy classroom climate was statistically significant at the .05 level. Student's teacher with social secondary education major and elementary education major had higher healthy classroom climate in higher years. On the other hand, the fourth year student's teacher had student teachers' social emotional competence higher than the first year and the third year, social secondary education major higher than science secondary education major, significant at the .05 level.

3. The cause-and-effect model of healthy classroom climate on student teachers' social emotional competence and its consequences fitted with empirical data (Chi-square (27, $N = 718$) = 36.37, $p > .05$; RMSEA = 0.02; AGFI = 0.98; SRMR = 0.03). Parenting of family had a more direct effect on student teachers' social emotional competence than healthy classroom climate (0.64, 0.22 respectively). There can explained the variance of the student teachers' social emotional competence 63%. Student teachers' social emotional competence had direct effect on intention to build healthy classroom climate (0.64). Intention to build healthy classroom climate had highest direct effect on intention to develop students' social emotional competence (0.79). On the other hand, student teachers' social emotional competence and parenting of family had indirect effect on intention to develop students' social emotional competence (0.50, 0.40 respectively)

Department: Educational Research and
Psychology

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

Field of Study: Educational Research Methodology Co-Advisor's Signature .....

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความเมตตากรุณา ความห่วงใย และความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.กนิษฐ ศรีเคลือบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อมอบความรู้ ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยตลอดมา และคอยติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ ความรู้และคำสั่งสอนที่ได้รับจากอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นสิ่งที่มิคุณค่าอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่มอบความรู้ อบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วรรณิ แกมเกตุ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธัญญา วัฒนโณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และชี้แนะในหลายๆ ด้าน อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศจีมาจ ณ วิเชียร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤตยาภาณุจัน โตพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ และอาจารย์ ดร. รับขวัญ ภูเขาแก้ว ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อนๆ ในสาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษาทุกคนที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือในด้านการเรียน และการทำวิทยานิพนธ์ เป็นกำลังใจให้กันเสมอมา และขอขอบคุณพี่ ๆ ศิษย์เก่าสาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ด้วยความรัก ความห่วงใย ความใจใส่ และเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	12
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	12
คำถามวิจัย	15
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
ขอบเขตของการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	17
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	17
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ	19
ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู.....	21
ตอนที่ 3 มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจ ในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน	29
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและตัวอย่างวิจัย.....	34
นิยามเชิงปฏิบัติการ	35
เครื่องมือวิจัย.....	36
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยและค่าสถิติบรรยายของตัวแปรวิจัย....	47
1.1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย	47
1.2 การวิเคราะห์สภาพของตัวแปรวิจัย.....	48
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ของ นักศึกษาครู.....	51
2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ.....	51
2.2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู	53
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ของนักศึกษาครู.....	55
3.1 การเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่ แตกต่างกัน	56
3.2 การเปรียบเทียบสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปี และสาขาวิชาที่แตกต่างกัน	58
ตอนที่ 4 โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทาง อารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา	59
4.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัย	59
4.2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล	61
4.3 การวิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล	63
ตอนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาครูเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ การจัดการ เรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรี และความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร.....	65
5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา เลือกเสรี.....	65

5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรของแต่ละสาขาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะ	
ทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู.....	67
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผลการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	75
รายการอ้างอิง	77
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย	81
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย.....	83
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 2. 1 ตารางองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมตามแนวคิดต่าง ๆ	22
ตาราง 3. 1 คุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยง.....	39
ตาราง 3. 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวแปร	40
ตาราง 3. 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรบรรยากาศ ชั้นเรียนสุขภาวะ	41
ตาราง 3. 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างตัวแปร	42
ตาราง 3. 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรสมรรถนะ ทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู	43
ตาราง 3. 6 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้คืนจำแนกตามมหาวิทยาลัยและชั้นปี	44
ตาราง 4. 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาครูที่เป็นตัวอย่างวิจัย.....	47
ตาราง 4. 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย	50
ตาราง 4. 3 ระดับของการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ	51
ตาราง 4. 4 ระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู	53
ตาราง 4. 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการรับรู้บรรยากาศ ชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน.....	56
ตาราง 4. 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน	57
ตาราง 4. 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์ เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน.....	58
ตาราง 4. 8 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน	59
ตาราง 4. 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้	61
ตาราง 4. 10 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้	62
ตาราง 4. 11 ค่าสถิติของการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลและค่าอิทธิพลของ ตัวแปรในโมเดล.....	64

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 2. 1 องค์ประกอบของชั้นเรียนสุขภาวะ	20
ภาพ 2. 2 องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู	25
ภาพ 2. 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์ เชิงสังคม	28
ภาพ 2. 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	33
ภาพ 3. 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ.....	41
ภาพ 3. 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดสมรรถนะทางอารมณ์ เชิงสังคม.....	443
ภาพ 4. 1 ค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชา ที่แตกต่างกัน.....	57
ภาพ 4. 2 โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะ ทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา	64

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูที่เข้าใจและสามารถจัดการอารมณ์ของตนเองและของนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ดีจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม (social emotional competence: SEC) ของครูเป็นความสามารถของครูในการเข้าใจและจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ดังนั้น สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูจึงเป็นคุณลักษณะสำคัญของครูที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้เป็นนักการศึกษามืออาชีพ (Buchanan, Gueldner, Tran, & Merrell, 2009) ครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมจะเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ สนับสนุน และให้กำลังใจกับนักเรียน ออกแบบบทเรียนที่สร้างจุดแข็งให้กับนักเรียน หาแนวทางส่งเสริมแรงจูงใจภายในของนักเรียน และฝึกให้นักเรียนสามารถผ่านสถานการณ์ความขัดแย้ง รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในหมู่เรียน และทำหน้าที่เป็นแบบอย่างสำหรับการสื่อสารที่เคารพซึ่งกันละกันอย่างเหมาะสมได้ (Jennings, 2016; McCuin, 2012)

งานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมพบว่าครูที่สนับสนุนสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูจะทำให้ครูสามารถจัดการความเครียดและจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียนได้ดี อันเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (Jennings, 2016; Schussler, Jennings, Sharp, & Frank, 2016) นอกจากนี้ สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม และการจัดการความเครียด ถือเป็นทักษะสำคัญที่ทำให้ครูสามารถจัดการกับเรื่องส่วนตัว ทำให้ครูมีสุขภาวะที่ดี และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ของตนเองในชีวิตประจำวันได้ (Schussler et al., 2016)

โดยเหตุนี้ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล ครูต้องจัดการสังคมและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ในชั้นเรียนด้วยการส่งเสริมความอบอุ่น และการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนที่คำนึงถึงอารมณ์ของตนเองและของผู้เรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนโดยรวมถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้องในชั้นเรียนที่เป็นมิตรและอบอุ่น ถือได้ว่าเป็น “บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ” (healthy classroom climate) (Jennings, & Greenberg, 2009) บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูจะช่วยให้ครูควบคุมปฏิกริยาทางอารมณ์ของนักเรียน ทำให้อารมณ์เชิงลบที่รุนแรงของนักเรียน เช่น ความโกรธ และความผิดหวัง ลดลง และช่วยเสริมสร้างอารมณ์เชิงบวกของนักเรียน เช่น ความกระตือรือร้นและความสนใจเพิ่มขึ้น (Jennings, 2016; Jennings, Snowberg, Coccia, & Greenberg, 2011)

ด้วยความสำคัญของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ทำให้นักการศึกษาตระหนักมากขึ้นว่าความสำเร็จในชีวิตของนักเรียนต้องมีมากกว่าการผ่านการทดสอบมาตรฐานและการแสวงหาความรู้ทางวิชาการ แต่การศึกษาจะต้องครอบคลุมถึงการทำให้เกิดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่จะช่วยให้นักเรียนจัดการกับความท้าทายที่จะพบเจอในชีวิตของพวกเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Buchanan et al., 2009; Tom, 2012) งานวิจัยในอดีตค่อนข้างชี้ชัดว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน คือปัจจัยด้านอารมณ์และสังคมซึ่งเป็นตัวแปรทางจิตวิทยา เช่น แรงจูงใจ ความสามารถในการควบคุมตนเอง และการประยุกต์ใช้กลยุทธ์ในการควบคุมตนเอง เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้เรียนมาก ซึ่งปัจจัยด้านอารมณ์และสังคมนี้นักเรียนจะได้รับการหล่อหลอมโดยตรงจากลักษณะการเลี้ยงดูของครอบครัว กิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว รวมทั้งรูปแบบความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว (Merrell, 2010) ในขณะเดียวกันก็จะได้รับจากที่โรงเรียนผ่านครู นอกจากนี้ยังพบปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับครูคือสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูด้วย โดยเฉพาะความสามารถของครูในการสร้างปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกับสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน (Tom, 2012)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เรียนมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว และวัฒนธรรม นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการนำการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (social and emotional learning: SEL) มาใช้เป็นตัวแทรกแซง (intervention) ในการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียน (Merrell, 2010; Tom, 2012) การส่งเสริมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมให้ประสบความสำเร็จต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู โดยครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงจะใช้กลยุทธ์การจัดการพฤติกรรม การส่งเสริมการแก้ปัญหาและความร่วมมือระหว่างนักเรียน การออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม และการพัฒนาความสัมพันธ์ที่สนับสนุนและให้กำลังใจกับนักเรียน (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009) ผลการวิจัยในประเด็นเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูมีความสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนา

การจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่จะใช้การเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมในเด็กก่อนวัยเรียน อนุบาล และประถมศึกษา สำหรับในระดับมัธยมศึกษาเริ่มนำมาใช้บ้างแล้ว ทั้งนี้การศึกษามีการพัฒนาโมเดล หลักสูตร และการแทรกแซงต่าง ๆ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หลักสูตร promoting alternative thinking skills (PATHS) ที่ใช้กับเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กอนุบาล (Ransford, 2007) ซึ่งครอบครัวจะมีส่วนร่วมเป็นอย่างมากในการใช้หลักสูตร ขณะอยู่บ้านพ่อแม่เป็นส่วนสำคัญโดยทำกิจกรรมภายในครอบครัวที่เป็นการเรียนรู้ทางอารมณ์สอดแทรกกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของลูก นอกจากนี้ยังมีโมเดลชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างสังคม (the prosocial classroom model) ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งเด็กเล็กและเด็กโต (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009) ส่วนในกลุ่มของครู มีการใช้การแทรกแซง (intervention) เกี่ยวกับการปฏิบัติทางจิตโดยใช้จิต

ปัญญาที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาโดยนักการศึกษา และมีการนำไปใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูหลายโครงการ เช่น โครงการ Mindfulness based stress reduction (MBSR) (Harris, 2014) โครงการ The comprehensive approach to learning mindfulness (CALM) (Schussler et al., 2016) โครงการ Cultivating awareness and resilience in education™ (CARE) และโครงการ Mindful awareness practices (MAPs) (Jennings, 2016) จะเห็นว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูนำไปสู่การเสริมสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมตามมา การพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญ และควรมีการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมหรือกลยุทธ์ในการส่งเสริมสมรรถนะดังกล่าวให้มากขึ้น

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม โดยเฉพาะจากงานการศึกษาและวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศพบว่ายังมีช่องว่างของความรู้ (knowledge gap) ในการศึกษา 3 ประการ คือ (1) เอกสารจากการสืบค้นส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์ของครูและผู้เรียนเชิงแนวคิด คือ นำเสนอผลการศึกษาเป็นเอกสารความรู้เชิงแนวคิดหรือเอกสารเชิงมโนทัศน์ ผลการศึกษาวิจัยที่ชี้ให้เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์จากการศึกษายังไม่ค่อยชัดเจน (2) ผลงานวิจัยมักนำเสนอกลยุทธ์หรือแนวคิดในการพัฒนาบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หรือสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม และชี้ให้เห็นผลสำเร็จในตัวผู้เรียนด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าข้อมูลเชิงประจักษ์ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมในเชิงปริมาณยังไม่ปรากฏชัดเจน และ (3) กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาวิจัยมักเป็นกลุ่มครูและนักเรียนในโรงเรียนสำหรับการศึกษากับกลุ่มนักศึกษาคูที่จะเป็นครูรุ่นใหม่ซึ่งกำลังจะเข้าสู่การเป็นครูมืออาชีพในโรงเรียนต่อไปยังไม่ปรากฏชัด

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในเมื่อตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมาก งานวิจัยนี้จึงให้ความสำคัญในการกำหนดประเด็นที่มุ่งศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูและผลที่ตามมา เพื่อเติมเต็มช่องว่างของความรู้จากงานวิจัยในอดีต จึงมีความจำเป็นในการศึกษาต่อยอดงานวิจัยที่ผ่านมาให้มีข้อมูลสารสนเทศมากยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครูมากขึ้น

โดยตรรกะของการกำหนดประเด็นวิจัย ควรศึกษาผลของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูที่มีต่อนักเรียนที่ตนเองได้ฝึกสอน แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการในการศึกษาประเด็นวิจัยที่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษานานมากจึงจะเห็นผลชัดเจน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงเน้นการรายงานสภาพของ ตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมกับกลุ่มเป้าหมายนักศึกษาคู โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรอันเนื่องจากหลักสูตรผลิตครูที่นักศึกษาคูได้

เรียนมาจากแต่ละสถาบันเพื่ออธิบายระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมในกลุ่มนักศึกษาครู เพื่อให้ได้สารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรผลิตครูที่เน้นความสามารถของนักศึกษาครูในคุณลักษณะทางจิตวิทยา และเพื่อให้มีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับระดับของเส้นทางอิทธิพลของทั้งสองตัวแปรจึงมีการพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุด้วย

แม้งานวิจัยจะชี้ให้เห็นว่าครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงจะมีการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่ดี ซึ่งส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนดีและนักเรียนมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่ดีด้วย (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009) แต่ผลกระทบของตัวแปรจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีต่อนักเรียนของตนเอง ไม่ได้ปรากฏในกรอบความคิดของการศึกษาครั้งนี้ ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาในการศึกษาที่ต้องใช้เวลานาน ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรที่เป็นผลกระทบมาจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูเป็นตัวแปร ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (intention to build healthy classroom climate) และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตนเอง (intention to develop students' social emotional competence) เหตุผลของการกำหนดแนวทางการศึกษาตัวแปรผลกระทบที่มีต่อผู้เรียนแบบนี้ เนื่องจากความตั้งใจจะกระทำพฤติกรรมของบุคคลสามารถทำนายพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลนั้นได้ (Fishbein & Ajzen, 1975) ดังนั้น แม้จะไม่มีข้อมูลชี้ชัดในกรอบความคิดของการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นโดยตรงกับนักเรียน แต่อย่างน้อยก็ได้ข้อมูลที่สะท้อนเจตนาของนักศึกษาครูในการแสดงความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนอันเป็นผลจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่ตนเองได้รับ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่ตนเองมีน่าจะทำให้นักศึกษาครูจะถ่ายโยงประสบการณ์ที่ดีเหล่านี้ไปสู่ความตั้งใจและเจตนาที่ดีต่อลูกศิษย์ของตนเองในอนาคต

ดังนั้นการพัฒนาโมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูจึงเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นประเด็นริเริ่มใหม่ในการศึกษาครั้งนี้ ผลการวิจัยจะทำให้ได้โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ซึ่งจะเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เต็มตามศักยภาพ และมีความสุขในการเรียนต่อไป

คำถามวิจัย

1. นักศึกษาครูมีการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของตนเองอยู่ในระดับใด

2. บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมีความแตกต่างกันอย่างไร เมื่อภูมิหลังทางการศึกษาแตกต่างกัน

3. บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและส่งผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตนเองในอนาคตอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

2. เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีภูมิหลังต่างกัน

3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาครูโดยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน (Jennings, & Greenberg, 2009) เป็นบรรยากาศในชั้นเรียนวิชาเลือกเสรีหรือรายวิชาที่จัดการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมของมหาวิทยาลัย ด้านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมจึงเป็นสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความตระหนักในตนเอง 2) การจัดการกับตนเอง 3) ทักษะความสัมพันธ์ 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และ 5) ความตระหนักทางสังคม (Jennings, & Greenberg, 2009; The Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning: CASEL, 2016; Zins, Bloodworth, Weissberg, & Walberg, 2004) จากโมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคม (the prosocial classroom model) ซึ่งนำเสนอโดย Jennings และ Greenberg ในปี ค.ศ. 2009 นำเสนอให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตของครูและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูมีอิทธิพลต่อบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียนและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน แต่ในงานวิจัยนี้ตัวอย่างวิจัยคือ นักศึกษาครูซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรผลิตครูซึ่งยังไม่ได้เป็นครูประจำการในโรงเรียนจึงไม่สามารถศึกษาผลของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมนักศึกษาครูที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียนและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนได้ อีกทั้งการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนต้องใช้เวลาอันยาวนาน ดังนั้นเพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่สามารถทำวิจัยได้ผู้วิจัยจึงวัดผลของสมรรถนะ

ทางอารมณ์ของนักศึกษาครูที่มีต่อความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตนในอนาคต เนื่องจากความตั้งใจจะกระทำพฤติกรรมของบุคคลสามารถทำนายพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลนั้นได้ (Fishbein, & Ajzen, 1975)

นิยามศัพท์เฉพาะ

บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หมายถึง การทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนักเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน และตอบสนองความต้องการของนักเรียน การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลในการเข้าใจ และจัดการทางอารมณ์ในการเข้าสังคมของตนเองและผู้เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยนี้หมายถึงความสามารถในการดำเนินงานต่าง ๆ ในบทบาทหน้าที่ของผู้สอน ความสามารถทางอารมณ์เชิงสังคมประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความตระหนักรู้ในตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการกับตนเอง (self-management) 3) ทักษะความสัมพันธ์ (relationship skills) 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (responsible decision-making) และ 5) ความตระหนักรู้ทางสังคม (social awareness)

ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หมายถึง การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และมุ่งมั่นที่จะสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ได้แก่ การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน การสนับสนุนการเรียนการสอน

ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน หมายถึง การให้ความสำคัญกับการที่ตนเองต้องรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน และอยากจะเป็นครูที่มีพฤติกรรมช่วยสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมให้กับนักเรียน โดยวัดจากพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นแบบอย่างด้านการแสดงออกทางอารมณ์ 2) การสอนให้นักเรียนรู้จักจัดการอารมณ์ของตนเอง 3) การสอนให้นักเรียนรู้จักการแสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

1.1 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับอิทธิพลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

และความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตน องค์ความรู้นี้ทำให้ทราบอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาครู และอาจารย์ผู้สอนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนานักศึกษาครูต่อไป

1.2 ได้เครื่องมือวัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ เครื่องมือวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู เครื่องมือวัดความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและเครื่องมือวัดความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน โดยนักวิจัยและผู้สอนสามารถนำไปวัดเพื่อนำ ข้อมูลมาพัฒนาการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและพัฒนานักศึกษาครูได้

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2.1 งานวิจัยนี้ทำให้ได้ผู้สอนได้ข้อมูลตัวแปรและค่าอิทธิพลที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู รวมทั้งระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในชั้นเรียนของตน เพื่อให้นักศึกษาครูเกิดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่สูงขึ้นเป็นการผลิตครูมีคุณภาพทางด้านอารมณ์และสังคม

2.2 งานวิจัยนี้ทำให้ได้ข้อมูลในการนำไปพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาครูด้านวิชาการและด้านอารมณ์เชิงสังคม เพื่อให้นักศึกษาครูมีความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมแก่ผู้เรียนในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 นำเสนอมนทัศน์เกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ตอนที่ 2 นำเสนอมนทัศน์เกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู ตอนที่ 3 นำเสนอมนทัศน์เกี่ยวกับความตั้งใจ ตอนที่ 4 นำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 มนทัศน์เกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

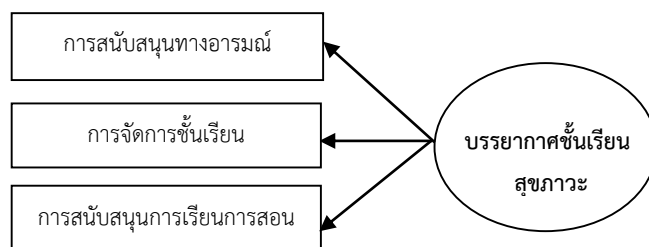
บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (healthy classroom climate) เป็นส่วนประกอบหนึ่งในโมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคม (the prosocial classroom model) ซึ่งนำเสนอโดย Jennings และ Greenberg ในปี ค.ศ. 2009 โมเดลชั้นเรียนนี้นำเสนอให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตของครูและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูมีอิทธิพลต่อบรรยากาศชั้นเรียนและผลงานของนักเรียน ซึ่งบรรยากาศชั้นเรียนนี้เองเรียกว่า บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

1.1 ความหมายของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (healthy classroom climate)

บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หมายถึง สภาวะในชั้นเรียนที่อยู่รอบตัวครูและนักเรียนที่สร้างขึ้นจากครูและนักเรียนขณะที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน (Jennings, & Greenberg, 2009) ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (สุมน อมรวิวัฒน์, 2530) โดยครูทำหน้าที่ 3 อย่างที่สำคัญ ได้แก่ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน (Jennings, 2016)

1.2 องค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

Jennings and Greenberg (2009) และ Jennings (2016) กล่าวถึงองค์ประกอบของชั้นเรียนสุขภาวะไว้ 3 องค์ประกอบ คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน และการสนับสนุนการเรียนการสอน โดยองค์ประกอบทั้งสามเป็นองค์ประกอบในบริบทของชั้นเรียนระหว่างนักเรียนและครูในโรงเรียน ในงานวิจัยนี้ศึกษากับนักศึกษาครู ดังนั้นองค์ประกอบของชั้นเรียนสุขภาวะจึงเป็นบริบทของนักศึกษาครูกับอาจารย์ โดยส่วนใหญ่แล้วบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะจะเกิดในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัย และสามารถเขียนแผนภาพองค์ประกอบได้ดังนี้

ภาพ 2.1 องค์ประกอบของชั้นเรียนสุขภาวะ

อ้างอิง Jennings and Greenberg (2009)

1.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

งานวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคม และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

Jennings and Greenberg (2009) ทำการสร้างโมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูและผลที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งมีการทำองค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะพบว่ามี 3 องค์ประกอบ คือการสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน และการสนับสนุนการเรียนการสอน และพบว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูและสุขภาวะของครูสามารถพัฒนาและสนับสนุนทั้ง 3 องค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้ โมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคมที่มีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นถึงแม้ว่าจะส่งผลต่อผลการเรียนด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย แต่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุข เคารพนับถือและใส่ใจดูแลกันมากขึ้น ดังนั้นในเชิงกลยุทธ์ควรมีการปรับปรุงเงื่อนไขของการศึกษา โดยสนับสนุนความหวังและความมุ่งมั่นของครู ปรับปรุงด้านวิชาการและพัฒนาการทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน โดยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูช่วยสร้างแรงจูงใจที่สูงขึ้นให้กับนักเรียน ลดปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน ส่งเสริมความรู้สึกปลอดภัยและการเชื่อมโยงกันในหมู่นักเรียน ข้อเสนอแนะคือควรมีการแทรกแซงและจัดกระทำให้ครูมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่สูงขึ้น เพราะจะส่งผลดีต่อทั้งตัวครูและต่อนักเรียน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะคือ pre-K version of the classroom assessment scoring system (CLASS) ซึ่งเป็นของ Pianta, La Paro and Hamre ปี ค.ศ. 2008 วัดจาก 3 ด้านของบรรยากาศในชั้นเรียน คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน โดยระหว่างปี ค.ศ. 2009 ถึงปี ค.ศ. 2016 ทั้ง Jennings และ Greenberg ได้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และมีการร่วมกับนักวิจัยท่านอื่น ๆ โดยทั้งสองได้พัฒนาการแทรกแซงมาอย่างต่อเนื่องในที่นี้ขอนำเสนอในปี ค.ศ. 2016 โดยการแทรกแซงนั้นชื่อ โปรแกรม CARE

Jennings (2016) ทำการศึกษาต่อยอดจากงานวิจัยของ Jennings and Greenberg (2009) พัฒนาโปรแกรม Cultivating awareness and resilience in education™ (CARE) ซึ่งเป็นการแทรกแซงที่ออกแบบจากนักการศึกษาและนักวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู เพื่อช่วยครูในการจัดการชั้นเรียน จัดการความเครียด และทำให้มีชีวิตชีวาในการสอน ซึ่งเป็นการส่งเสริมและปรับปรุงความสัมพันธ์กับนักเรียน การจัดการชั้นเรียน และการเรียนรู้ทางสังคมอารมณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของชั้นเรียนสุขภาวนานั้นเอง โปรแกรม CARE เป็นการผสมผสานการเรียนการสอนทางด้านประสาทวิทยาของอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากกิจกรรม โดยใช้การอภิปรายและสะท้อนความคิดของแต่ละบุคคล โดยโปรแกรม CARE เริ่มจากครูได้รับการอบรมและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ในระหว่างนั้นครูจะได้รับคำแนะนำ การดูแล ทางโทรศัพท์และทางอีเมลจากผู้อำนวยการฝ่ายความสะอาด เพื่อช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติและนำทักษะใหม่ ๆ ไปใช้เพื่อการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ทุกปีภาคฤดูร้อนยังมีการอบรมอย่างเข้มข้น 5 วันที่สถาบัน Garrison โดยโปรแกรม CARE มี 3 ส่วนหลัก คือ 1) ทักษะที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ 2) การปฏิบัติในการเจริญสติและการลดความเครียด 3) การปฏิบัติในการฟังและความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งพบว่าโปรแกรม CARE ช่วยพัฒนาบรรยากาศชั้นเรียน พฤติกรรมของนักเรียน และผลการเรียนของนักเรียน

ดังข้อมูลที่แสดงข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวนา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนและครูเกิดความสุขในการเรียนการสอน ส่งผลดีในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะด้านอารมณ์และสังคม ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวนานั้นคือสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูซึ่งจะได้กล่าวในส่วนต่อไป

ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครুরวม 4 ประเด็น คือ ความหมายของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู วิธีวิทยาการวิจัยและเครื่องมือในการการศึกษสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม (social emotional competence: SEC) ของครู

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมทางอารมณ์ในการเข้าหรืออยู่ในสังคมของครูในการดำเนินการทุกด้านทั้งการเรียนการสอนในชั้นเรียน การทำงานร่วมกับ

ผู้อื่น รวมถึงการเข้าใจในตนเอง ในงานวิจัยนี้สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมีความหมายคล้ายคลึงกับคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูในการพัฒนา สนับสนุนความสัมพันธ์ สร้างจุดแข็ง ความสามารถในการสร้างแนวทางพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนครู และเจ้าหน้าที่ แนะนำให้นักเรียน นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนครู และเจ้าหน้าที่ที่สามารถผ่านความขัดแย้ง อีกทั้งส่งเสริมความร่วมมือ การเคารพและการสื่อสารที่เหมาะสมกับนักเรียน นิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนครู และเจ้าหน้าที่ (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009) อีกส่วนซึ่งให้ความหมายไว้คล้ายคลึงกันได้ให้ความหมายไว้ว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูคือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมทางอารมณ์ของครูในการเข้าและอยู่ในสังคม ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ความตระหนักในตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการกับตนเอง (self-management) 3) ทักษะความสัมพันธ์ (relationship skills) 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (responsible decision-making) และ 5) ความตระหนักทางสังคม (social awareness) (CASEL, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009; Tom, 2012; Zins et al., 2004)

สรุปว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษาครูในการเข้าใจและจัดการทางอารมณ์ในการเข้าสังคมของตนเองและผู้เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความสามารถในการทำงานดำเนินงานต่าง ๆ ในบทบาทหน้าที่ครู โดยความสามารถนี้ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ความตระหนักในตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการกับตนเอง (self-management) 3) ทักษะความสัมพันธ์ (relationship skills) 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (responsible decision-making) และ 5) ความตระหนักทางสังคม (social awareness)

2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

จากการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูสามารถจำแนกตามแนวคิดต่าง ๆ และสร้างตารางการจัดองค์ประกอบสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูได้ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 ตารางองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมตามแนวคิดต่าง ๆ

รายการองค์ประกอบ	แนวคิด				
	Zins et al. (2004)	Jennings and Greenberg (2009)	McCuin (2012)	Tom (2012)	CASEL (2016)
ความตระหนักในตนเอง (self-awareness)	✓	✓			✓
การจัดการกับตนเอง (self-management)	✓	✓			✓
ทักษะความสัมพันธ์ (relationship skills)	✓	✓			✓
การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (responsible decision-making)	✓	✓			✓
ความตระหนักทางสังคม (social awareness)	✓	✓		✓	✓
การรับรู้ทางสังคมและความหลากหลาย (social awareness and diversity)			✓		
การลงทุนครูโอกาสในการเรียนรู้ (teacher investment in the learning opportunities)			✓		
ความสัมพันธ์ครูนักเรียน (teacher-student relationships)				✓	
การกำกับอารมณ์ (emotion-regulation)				✓	
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal relationships)				✓	

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูโดยยึดแนวคิดของ Jennings and Greenberg (2009) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังตาราง 2.1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกองค์ประกอบองค์ประกอบโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกคือ มีจำนวนผู้ที่ศึกษาอย่างน้อย 3 คน ทำให้ได้องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ดังนี้ 1) ความตระหนักในตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการกับตนเอง (self-management) 3) ทักษะความสัมพันธ์ (relationship skills) 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (responsible decision-making) และ 5) ความตระหนักทางสังคม (social awareness) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ความตระหนักในตนเอง คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูในการประเมินความรู้สึก อารมณ์ ความสนใจและค่านิยมได้อย่างถูกต้อง ครูที่ตระหนักในตนเองจะรับรู้รูปแบบของอารมณ์ของ

ตนเอง และรู้วิธีการสร้างและใช้อารมณ์อย่างเหมาะสม ครูที่เข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของอารมณ์ของตนเองจะมีความมั่นใจในตนเองอย่างแท้จริง (Jennings, & Greenberg, 2009; Zins et al., 2004)

2) การจัดการกับตนเอง คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการกำกับอารมณ์ของตนเองและแรงกระตุ้น เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายอารมณ์ ครูที่มีความสามารถในการแสดงออกและปรับเปลี่ยนอารมณ์ที่ดี จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพบรรยากาศในชั้นเรียนในเชิงบวกและความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกคน รวมทั้งครูมีความสุขกับความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตัวเอง (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009; Zins et al., 2004)

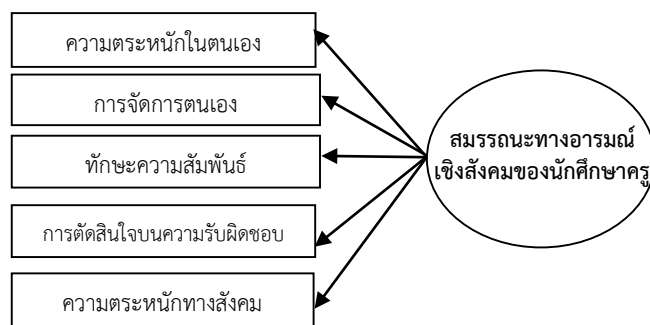
3) ทักษะความสัมพันธ์ คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูในการเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา อำนวยความสะดวกในการพัฒนาและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมทั้งจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคล (CASEL, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009; Zins et al., 2004)

4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูในการตัดสินใจซึ่งขึ้นอยู่กับพิจารณาตามจริยธรรม ข้อควรระวังด้านความปลอดภัย บรรทัดฐานทางสังคมที่เหมาะสม การเคารพผู้อื่นและผลกระทบที่มีแนวโน้มของการกระทำต่าง ๆ (CASEL, 2016; Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009)

5) ความตระหนักทางสังคม คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการที่จะใช้มุมมองในการเอาใจใส่กับนักเรียน ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ ครูที่มีความตระหนักทางสังคมจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือซึ่งกันและกัน ซึ่งครูจะมีความไวต่อความหลากหลายวัฒนธรรม และชื่นชมยอมรับมุมมองที่แตกต่างกันของนักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ ความไวนี้ช่วยให้ครูแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Jennings, & Greenberg, 2009; Tom, 2012; Zins et al., 2004)

ในงานวิจัยนี้ทำการศึกษากับนักศึกษาครู ดังนั้นสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมนี้คือสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูนั่นเอง โดยสามารถเขียนแผนภาพองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมได้ดังนี้

ภาพ 2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

อ้างอิง CASEL (2016), Jennings and Greenberg (2009) และ Zins et al. (2004)

2.3 วิธีวิทยาการวิจัยและเครื่องมือในการการศึกษาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

การวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูที่ผ่านมาได้มีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และเครื่องมือที่ใช้ศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปนี้

1.) วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

McCuin (2012) ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเอกสาร (qualitative document analysis: QDA) เป็นวิธีการวิจัยบนพื้นฐานของการตีความหมายของข้อมูลจากเอกสารตรวจสอบโดยการโต้ตอบกับนักวิจัย หรือที่เรียกว่าการวิเคราะห์เนื้อหาชาติพันธุ์วิทยา (ethnographic content analysis: ECA) โดยการสำรวจรายละเอียดของคุณภาพครูผู้สอนและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนนี้เขียนโดยนักเรียน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของประสบการณ์ของนักเรียนโดย QDA ถูกนำมาใช้บนพื้นฐานที่เชื่อว่าเอกสารที่มนุษย์อ่านและเขียนสะท้อนให้เห็นถึงสังคม ความหมายและความเข้าใจ เราสามารถใช้เอกสารเหล่านี้เพื่ออธิบายและติดตามประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมในสถานการณ์ ในงานวิจัยนี้ยังใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นกระบวนการในการเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างเอกสารหรือกรณีตัวอย่าง

Jennings (2016) ใช้การสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับนักเรียนว่าครูรู้สึกได้ถึงพฤติกรรมที่ท้าทายอารมณ์อย่างไรในขณะที่มีการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์จะสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ของครูและนักเรียน จากนั้นใช้การลงรหัส (coding protocol) จากแบบสัมภาษณ์ Teacher relationship interview (TRI) ของ Stuhlman and Pianta ปี ค.ศ. 2001 ซึ่งเป็นการศึกษาของคุณภาพของความสัมพันธ์ของสองมิติ คือ การถ่ายทอดมุมมองและความไวของควมมีวินัย

2.) วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนใหญ่เครื่องมือวัดในเชิงปริมาณอยู่ในรูปแบบของมาตรวัดประมาณค่า ดังงานวิจัยของ Tom (2012) ศึกษาและพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนที่เป็นระบบในการพัฒนาเครื่องมือได้เครื่องมือชื่อว่า social emotional competence

teachers' rating scale (SECTRS) เป็นเครื่องมือวัดในรูปแบบการรายงานตนเองของครูด้านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม เป็นมาตรวัดแบบ Likert มาตรวัดชนิดนี้เป็นที่นิยมใช้ในการประเมินผลที่วัดความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติ และมักจะใช้ในการประเมินตนเองในการรายงานทางพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ และเพื่อที่จะระบุว่าครูท่านนั้นมีความต้องการของการพัฒนาทักษะทางอารมณ์เชิงสังคมของพวกเขาหรือไม่ และใช้เครื่องมือนี้เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู บรรยากาศในชั้นเรียน สุขภาวะของครู และการดำเนินการการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ เครื่องมือวัด SECTRS ลักษณะการตอบเป็นการตอบตามความเห็นและการรับรู้ที่ครูเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรายการคำถามข้อนั้นๆ คำตอบแบ่งเป็น 6 ระดับ โดยตอบ 1 แปลว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตอบ 6 แปลว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง คะแนนรวมจากแบบวัดที่สูงแสดงถึงระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูที่สูงด้วย

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ Jennings (2016) ซึ่งใช้เครื่องมือวัดหลายประเภทในการวัดตัวแปรเพื่อระบุถึงสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู เครื่องมือวัดประเภทแรก คือ เครื่องมือวัดบรรยากาศชั้นเรียนของ Pianta, La Paro, และ Hamre ปี ค.ศ. 2008 ชื่อว่า pre-K version of the classroom assessment scoring system (CLASS) (The pre-K CLASS rating) จะวัดใน 3 องค์ประกอบ คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการในชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน เครื่องมือวัดประเภทที่สอง คือ the self-compassion scale (SCS) ของ Neff ปี ค.ศ. 2003 ใช้วัดความเห็นอกเห็นใจตนเอง เครื่องมือวัดประเภทที่สาม คือ teacher efficacy scale (TES) ของ Hoy and Woolfolk ปี ค.ศ. 1990 ใช้วัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง เครื่องมือวัดประเภทที่สี่ คือ The positive and negative affect schedule (PANAS) ของ Watson, Clark and Tellegen ปี ค.ศ. 1988 ใช้วัดการส่งผลกระทบต่อในเชิงลบและเชิงบวก เครื่องมือวัดประเภทที่ห้า คือ The Maslach burnout inventory (MBI) ของ Maslach, Jackson and Leiter ปี ค.ศ. 1996 ใช้วัดความเปราะบางของครู โดยวัดจาก 2 ปัจจัย คือ ความอ่อนล้าทางอารมณ์ และความรู้สึกในแง่ลบต่อเพื่อนร่วมงาน และเครื่องมือวัดประเภทสุดท้าย คือ The Beck depression inventory (BDI) ของ Beck, Ward, Mendelson, Mock and Erbaugh ปี ค.ศ. 1961 ใช้วัดความท้อถอยความหดหู่

2.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูนำเสนอใน 2 กลุ่ม คือ การพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู และผลของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

1) การพัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

Tom (2012) ศึกษาการวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู โดยพัฒนาเครื่องมือวัดทางอารมณ์และสังคมของครูแบบมาตรประมาณค่าชื่อ social emotional competence teachers'

rating scale (SECTRS) โดยพัฒนา SECTRS ให้วัด 5 สมรรถนะตั้งองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู แต่เมื่อทำการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันจากเครื่องมือจะจัดเป็น 4 องค์ประกอบของเครื่องมือ ได้แก่ 1) ความตระหนักรู้ทางสังคม (social awareness) 2) ความสัมพันธ์ครูกับนักเรียน (teacher-student relationships) 3) การกำกับอารมณ์ (emotion-regulation) 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal relationships) เครื่องมือมีความเที่ยงและมีความสอดคล้องภายในเท่ากับ .69-.88 มีความตรงเชิงกลุ่มเข้าและความตรงเชิงจำแนก ใช้วัดบรรยากาศชั้นเรียน ความสัมพันธ์ครูกับนักเรียน และการจัดการพฤติกรรม เครื่องมือวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูฉบับนี้จำนวน 52 ข้อ ทุกข้อคำถามมี 6 ระดับในการวัด ใช้เวลาทำประมาณ 20-25 นาที

2) ผลของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู

Jennings and Greenberg (2009) ศึกษาโมเดลชั้นเรียนเรียนเสริมสร้างสังคม เป็นชั้นเรียนที่สอนในทฤษฎีที่จะอธิบายถึงความสำคัญของสมรรถนะด้านอารมณ์เชิงสังคมของครูและสุขภาวะของครูในชั้นเรียนและผลกระทบต่อนักเรียน การเสนอว่าสุขภาวะของครูและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูมีอิทธิพลต่อบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ โดยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะส่งผลต่อความสุขในการเรียน ความสามารถทางอารมณ์เชิงสังคม และผลงานของนักเรียน โดยมีความสัมพันธ์ครูและนักเรียน การจัดการชั้นเรียนและการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมเป็นองค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ การเรียนการสอนตามโมเดลนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูมืออาชีพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูและสุขภาวะของครู

McCuin (2012) ศึกษาครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมในการทำงาน จะส่งผลต่อมุมมองของนักเรียนในเชิงบวก โดยในงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าทักษะการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ช่วยลดความรุนแรง เพิ่มความร่วมมือและการแก้ปัญหา และส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงจะสามารถสนับสนุนการพัฒนาความสัมพันธ์กับนักเรียนสร้างจุดแข็งของนักเรียนและความสามารถในการสร้างแนวทางพฤติกรรมในการแนะนำนักเรียนให้ผ่านความขัดแย้ง ส่งเสริมความร่วมมือและรูปแบบความเคารพและความเหมาะสมในการสื่อสาร ประเด็นที่น่าสนใจจากการวิจัยอีกประเด็นคือ ผลจากการฝึกอบรมครูและการจ้างงานบุคคลที่มีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จะทำให้นักเรียนมีความปลอดภัยโดยเปรียบเทียบกับมีผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาความสัมพันธ์ในหมู่นักเรียน

Schussler et al. (2015) ศึกษาการพัฒนาความตระหนักรู้ของครูและสุขภาวะผ่านโปรแกรม CARE เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรม CARE พัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู และสุขภาพทางร่างกายและอารมณ์ของครู โดยโปรแกรมนี้นำการใช้เทคนิคการดูแลตนเองและการปรับปรุงความตระหนักรู้และการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นว่าความตระหนักรู้ของครูเพิ่มขึ้นและการควบคุมอารมณ์ดีขึ้น ความสามารถในการโต้ตอบ

กับนักเรียนเป็นไปทางบวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่จากการสัมภาษณ์ครูไม่ได้พูดชัดเจนว่า โปรแกรมนี้เพิ่มความรู้สึกของการรับรู้และประสิทธิภาพของการรับรู้อารมณ์

Jennings (2016) ศึกษาการใช้โปรแกรม CARE สำหรับครู ตามหลักเจริณูสติเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูและสภาวะของครู ผลวิจัยพบว่าโปรแกรม CARE ส่งผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียนและผลงานของนักเรียน โดยโปรแกรม CARE ส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู และสภาวะของครู ซึ่งเป็นการปรับปรุงบรรยากาศชั้นเรียน พฤติกรรมทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนและผลงานทางวิชาการ เมื่อใช้โมเดลชั้นเรียนเสริมสร้างสังคม โปรแกรม CARE สำหรับกลุ่มที่ 1 เป็นโมเดลการแทรกแซงที่ได้ผลระดับสูงถึง 90 % ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ได้พบกันในแต่ละวันของการฝึกอบรม ใช้เวลา 30 ชั่วโมงในการฝึกอบรม โดยใช้เวลาที่มีส่วนร่วมในประสบการณ์และการปฏิบัติเจริณูสติ 6.5 ชั่วโมง ครูมีส่วนร่วมในโครงการในระดับสูง ครูเข้าร่วมเฉลี่ย 4.22 วัน จาก 5 วัน และได้คะแนนสูงในการประเมินความรู้ (M = 95%) ส่วนกลุ่มที่ 2 กำลังเก็บข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อไป นอกจากนี้พบว่าครูที่มีความสุข มีสติและความเห็นอกเห็นใจ และรู้สึกว่าคุณเองมีประสิทธิภาพ มีแนวโน้มที่จะสร้างและรักษาบรรยากาศชั้นเรียนที่ดีได้และมีการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าความเหนื่อยหน่ายครูและภาวะซึมเศร้าอาจมีผลกระทบต่อบรรยากาศในชั้นเรียน

สามารถเขียนแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมและผลงานด้านวิชาการของนักเรียนได้ดังนี้

ภาพ 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมและผลงานด้านวิชาการของนักเรียน

อ้างอิง Jennings (2016) และ Jennings and Greenberg (2009)

งานวิจัยนี้ศึกษากับนักศึกษาครู ดังนั้นสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมจะเป็นบริบทของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรีและรายวิชาอื่น ๆ ที่จัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคมอารมณ์และมีบรรยากาศชั้นเรียนสภาวะในขณะที่จัดการเรียนการสอนและไม่ได้ทำการวัดผลงานด้านวิชาการของนักศึกษาครู ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าเมื่อนักศึกษาครูเกิดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมแล้ว นักศึกษาครูจะมีความตั้งใจที่

จะสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนในอนาคตได้ ซึ่งจะได้กล่าวในส่วนต่อไป

ตอนที่ 3 มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน

ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับความตั้งใจ 3 ประเด็น คือ ความหมายของความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนในอนาคต ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจ และงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน

ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่ให้ความหมายของความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน จึงขออ้างอิงจากความหมายของความตั้งใจโดยทั่วไป ความตั้งใจเฉพาะด้าน และรวมกับความหมายของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Fishbein and Ajzen (1975) กล่าวว่า ความตั้งใจ หมายถึง เจตนาหรือความต้องการที่จะพยายามทำพฤติกรรมนั้นๆ ยิ่งบุคคลมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำพฤติกรรม บุคคลนั้นยังมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม

Zeithami, Berry and Parasuraman (1990) กล่าวว่า ความตั้งใจซื้อ หมายถึง การแสดงถึงการเลือกใช้บริการใดบริการหนึ่งเป็นตัวเลือกแรก ซึ่งสามารถสะท้อนถึงพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคได้ ความตั้งใจซื้อเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับจิตใจที่บ่งบอกถึงแผนการของผู้บริโภคที่จะซื้อตราสินค้าใดสินค้าหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ความตั้งใจซื้อเกิดขึ้นมาจากทัศนคติที่มีต่อตราสินค้าของผู้บริโภคและความมั่นใจของผู้บริโภคในการประเมินตราสินค้าที่ผ่านมา

ศศิวิมล บุญสุภา (2554) กล่าวว่า ความตั้งใจ หมายถึง ความคิดที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นไปได้ของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาโดยองค์ประกอบที่สำคัญในตัวบุคคลคือ พื้นฐานความรู้ ความจำ และเจตคติ ซึ่งมีส่วนก่อให้เกิดความตั้งใจและผลักดันให้มีพฤติกรรมนั้น

พิชญ์ ลิ้มพระสูตร (2555) กล่าวว่า การตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน ประกอบด้วยการเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ ไม่พูดคุยขณะที่มีการเรียนการสอน มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียนให้คุณค่าและความสำคัญต่อการเรียน มีความเพียรพยายามและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

สรุปความหมายของว่าความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน ได้ดังนี้

ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หมายถึง เจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคต (Fishbein & Ajzen, 1975) ที่นักศึกษาครูจะพัฒนานักเรียนโดยสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตนเองและนักเรียน ความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตที่จะจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตที่จะดำเนินการการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009)

ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน หมายถึง เจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคต (Fishbein & Ajzen, 1975) ที่นักศึกษาครูจะพัฒนาคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าใจและจัดการทางอารมณ์ในการเข้าสังคมของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตที่จะทำให้นักเรียนเกิดความสามารถ 5 ด้าน คือ 1) ความตระหนักในตนเอง 2) การจัดการกับตนเอง 3) ทักษะความสัมพันธ์ 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และ 5) ความตระหนักทางสังคม (CASEL, 2016; Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009; Zins et al., 2004)

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจนำเสนอ 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ซึ่งทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนพัฒนามาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (theory of reasoned action: TRA)

Fishbein and Ajzen (1975) กล่าวว่า ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีแนวคิดที่มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล และใช้ข้อมูลที่ตนมีอยู่อย่างเป็นระบบ ก่อนตัดสินใจทำอะไรมนุษย์จะพิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนเสมอ ความตั้งใจเป็นตัวแปรควบคุมพฤติกรรม เกือบทุกพฤติกรรมจะอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจ ที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น (behavioral Intention) ความตั้งใจขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการ คือปัจจัยส่วนบุคคล คือ เจตคติต่อพฤติกรรม (attitude toward the behavior) และปัจจัยทางสังคม คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (subjective norm) โดยบุคคลจะมีความตั้งใจกระทำพฤติกรรมเมื่อได้ประเมินว่าพฤติกรรมนั้นมีผลทางบวก และเชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อตนเองเห็นด้วยว่าตนควรกระทำพฤติกรรมนั้น ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมเป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่สำคัญที่สุด โดยบุคคลจะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่สอดคล้อง

กับความตั้งใจที่มีอยู่ ดังนั้นถ้าต้องการวัดหรือทำนายพฤติกรรมคือวัดจากความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม

ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในระดับสูงหรือไม่ และสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำหรือไม่ ขึ้นอยู่กับ 2 องค์ประกอบคือ 1) ความตรงกัน (correspondence) ของเกณฑ์ในการวัดความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม โดยให้มีความตรงกันในองค์ประกอบด้านการกระทำ เป้าหมาย สถานการณ์ และเวลา 2) ระดับความมั่นคงของความตั้งใจ (stability of intention) ถ้าความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมมีความมั่นคงหรือความคงทนสูงก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นสูงด้วย

3.2.2 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (theory of planned behavior: TPB)

Ajzen (1991) กล่าวว่า ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้ในการอธิบายความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ความตั้งใจขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ คือ ทศคติต่อพฤติกรรม (attitude toward the behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (subjective norm) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioral control) โดยปัจจัยตัวที่สามนี้เองที่ช่วยทำให้ความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมเกิดขึ้นจริง โดยถ้ามนุษย์มีความเชื่อว่าสามารถที่จะกระทำและควบคุมพฤติกรรมในสถานการณ์นั้นให้เกิดผลดังตั้งใจได้ ก็จะส่งผลให้เกิดแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นพร้อมทั้งมีการรับรู้ว่าคุณเองมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมนั้นได้สูง บุคคลนั้นก็จะมี ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นมาก

3.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจนำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นใจ และความผลของความมั่นใจซึ่งเป็นการทำนายพฤติกรรมในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังนี้

Sheeran and Orbell (1999) ศึกษาความไม่มั่นคงของพฤติกรรมความตั้งใจส่งผ่านความสัมพันธ์ของพฤติกรรมความตั้งใจและพฤติกรรมในอดีตกับพฤติกรรมในอนาคต พบว่าความไม่มั่นคงของพฤติกรรมความตั้งใจเป็นตัวส่งผ่านความสัมพันธ์ระหว่างทั้งความตั้งใจและพฤติกรรม และระหว่างพฤติกรรมในอดีตและพฤติกรรมในอนาคต ความตั้งใจที่มีเสถียรภาพจะมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงของพฤติกรรมความตั้งใจมากขึ้น เมื่อมีการลดทอนของการเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์ที่ผ่านมาและประสิทธิภาพการทำงานที่ตามมา ข้อเสนอแนะคือการศึกษาควรจะมีประเด็นไปที่การเปรียบเทียบความถูกต้องแม่นยำในการทำนาย และความไม่มั่นคงชั่วขณะ

ศศิวิมล บุญสุภา (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (theory of planned behavior: TPB) โดยดำเนินการเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อและรับประทานอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ทักษะคิดต่อพฤติกรรม การเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่นของผู้บริโภค ส่วนอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงต่อการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทาน และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทาน ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ของผู้บริโภค ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

พิษณุ ลิ้มพระสูตร (2555) ศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยศึกษาความตั้งใจโดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม เมื่อจำแนกตามภูมิหลังของนักศึกษาตัวอย่างวิจัยจำนวน 395 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่านักศึกษาที่มีตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และเห็นคุณค่าในตนเอง และตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะคิดต่อสถาบันการศึกษาเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรความเครียดในการเรียนที่มีความสัมพันธ์ในทางลบ และตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 39.3 โดยตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้สูงสุด

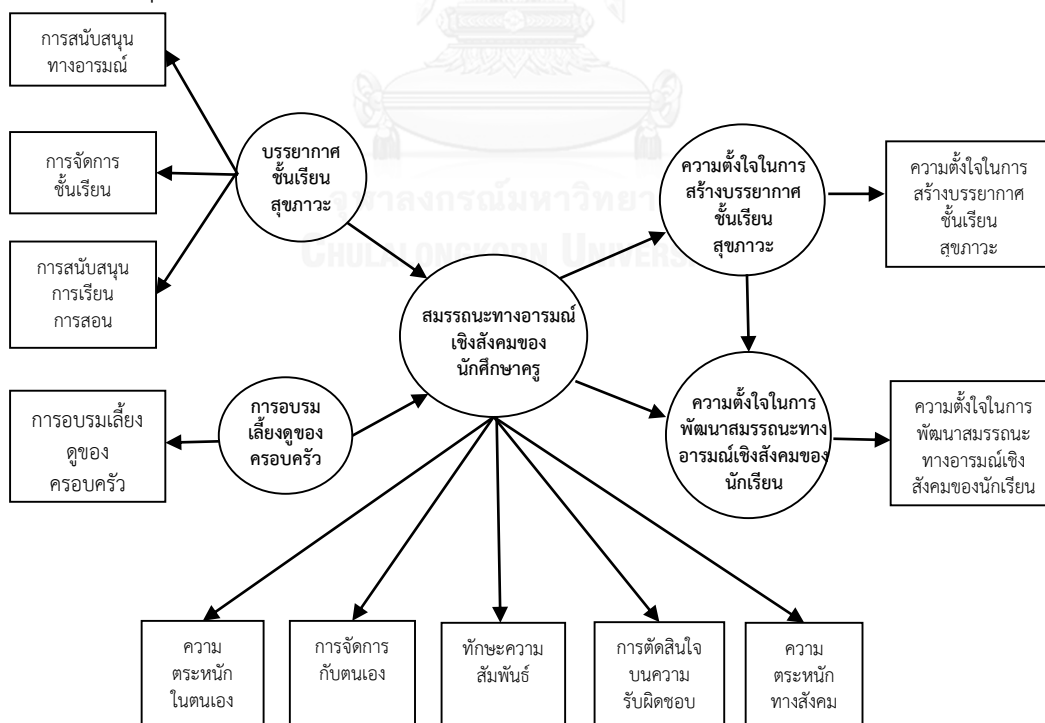
ความตั้งใจเป็นเจตนาที่แสดงถึงพฤติกรรมที่จะทำในอนาคต โดยความตั้งใจจะทำนายพฤติกรรมในอนาคตได้แม่นยำและเกิดพฤติกรรมนั้นจริงหรือไม่นั้นจะต้องประกอบไปด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ทักษะคิดต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ดังงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาว่าเมื่อนักศึกษามีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมแล้วส่งผลให้นักศึกษาครูเป็นครูที่ดีและเป็นนักการศึกษามืออาชีพอย่างไรในอนาคต ดังที่ Jennings and Greenberg (2009) และ Jennings (2016) พบว่าครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงจะมีการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่ดี ซึ่งส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนดี และนักเรียนมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่ดีด้วย ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่านักศึกษาครูที่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงจะสามารถสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตนเองได้ ผู้วิจัยจึงต้องการวัดจากความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน เหตุที่ต้องศึกษาจากความตั้งใจเพราะบุคคลจะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่สอดคล้องกับความตั้งใจที่มีอยู่ วิธีการจะ

วัดหรือทำนายพฤติกรรมในอนาคต คือ การศึกษาถึงความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั่นเอง (Fishbein & Ajzen, 1975)

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ 2) การจัดการชั้นเรียน 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน (Jennings, & Greenberg, 2009) ซึ่งบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะจะส่งผลดีต่อนักเรียนทำให้มีความสุขในการเรียนพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมและผลงานด้านวิชาการ (Jennings, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ตัวอย่างวิจัยคือนักศึกษาคูรุดังนั้นสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมจึงเป็นสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูรุดังนั้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความตระหนักในตนเอง 2) การจัดการกับตนเอง 3) ทักษะความสัมพันธ์ 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และ 5) ความตระหนักทางสังคม (CASEL, 2016; Jennings, & Greenberg, 2009; Zins et al., 2004) เพื่อดูผลของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูรูอันเกิดมาจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ งานวิจัยนี้จึงสนใจวัดความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน เพราะความตั้งใจเป็นตัวทำนายพฤติกรรมในอนาคต

ภาพ 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยวิธีการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relational research) โดยศึกษาหาอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีภูมิหลังต่างกัน และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตน

ประชากรและตัวอย่างวิจัย

ประชากรคือ นักศึกษาครูในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ปีการศึกษา 2559

ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาครูในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล ปีการศึกษา 2559 จำนวน 4 มหาวิทยาลัย แบ่งเป็น กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย 2 แห่ง กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2 แห่ง เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโมเดลลิสเรล โดยพิจารณาจากวิธีการคำนวณของ Preacher and Coffman (2006) กำหนดพารามิเตอร์สำหรับประมาณค่าจำนวนตัวอย่างที่ $\alpha = .05$, $df = 32$, ค่าอิทธิพลที่ต้องการ (desired power) = .95 ค่า RMSEA ที่เป็นสมมติฐานทางเลือก (Alt RMSEA) = .05 และค่า RMSEA ที่เป็นสมมติฐานว่าง (Null RMSEA) = .08 ได้ขนาดตัวอย่าง 472 คน เพื่อเป็นการชดเชยการสูญหายของข้อมูลในกรณีที่ตัวอย่างวิจัยไม่ตอบกลับและขนาดของตัวอย่างวิจัยเพียงพอสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดขนาดตัวอย่างที่กำหนดเพื่อเก็บข้อมูลจริงเท่ากับ 960 ซึ่งประมาณ 2 เท่าของขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

การได้มาซึ่งตัวอย่างวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้ ขั้นแรก หน่วยการสุ่มคือ มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยแบ่งมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลออกเป็นสองประเภทคือ มหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อให้ได้มหาวิทยาลัยประเภทละ 2 แห่ง รวมมหาวิทยาลัยที่เก็บข้อมูลทั้งสิ้น 4 แห่ง และขั้นที่สอง หน่วยการสุ่มคือ นักศึกษาครู โดยแบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี (ชั้นปีที่ 1-4) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple

random sampling) เพื่อให้ได้นักศึกษาครูชั้นปีละ 60 คน จึงได้ตัวอย่างวิจัยมหาวิทยาลัยละ 240 คน รวมตัวอย่างวิจัยทั้งสิ้น 960 คน

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุภาพ หมายถึง การทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุภาพประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของผู้สอนในการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและอบอุ่นตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน 2) การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การบริหารจัดการการจัดกิจกรรม และพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน โดยผู้เรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน และไม่รู้สึกรำคาญบังคับ 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน หมายถึง การใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคนิคการสอน หรือกระบวนการต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน โดยวัดจากการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนในรายวิชาเลือกเสรีของนักศึกษาครูว่า อาจารย์มีการปฏิบัติในชั้นเรียนและนักศึกษาครูมีความรู้สึกอย่างไรจากการปฏิบัติของอาจารย์ เครื่องมือที่ใช้วัดคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

2. สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษาครูในการเข้าใจ และจัดการอารมณ์ในการเข้าสังคมของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความตระหนักในตนเอง หมายถึง การรู้ความรู้สึก อารมณ์ และความสนใจของตนเอง เช่น รับรู้อารมณ์ของตนเองว่ากำลังรู้สึกอย่างไร เข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของอารมณ์ของตนเอง 2) การจัดการกับตนเอง หมายถึง การกำกับอารมณ์ของตัวเองเมื่อถูกแรงกระตุ้นหรือเผชิญกับสถานการณ์ที่ทำให้หายอารมณ์ มีความสามารถในการแสดงออกและปรับเปลี่ยนอารมณ์ที่ดีนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพบรรยากาศในชั้นเรียนในเชิงบวก 3) ทักษะความสัมพันธ์ หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมทั้งจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้ 4) การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ หมายถึง การตัดสินใจโดยพิจารณาจริยธรรม บรรทัดฐานทางสังคม ความปลอดภัย การเคารพผู้อื่น และคำนึงถึงผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจนั้น 5) ความตระหนักทางสังคม หมายถึง การเอาใจใส่อารมณ์ความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้อง เช่น รับรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และชื่นชมยอมรับมุมมองที่แตกต่างของบุคคลอื่น โดยวัดจากการรับรู้ของนักศึกษาครูว่าในการเรียนและการทำงานร่วมกับผู้อื่นนักศึกษาครูมีการปฏิบัติอย่างไร เครื่องมือที่ใช้วัดคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

3. ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ หมายถึง การเห็นคุณค่าและความสำคัญของการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และมุ่งมั่นที่จะสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ได้แก่ การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน การสนับสนุนการเรียนการสอน โดยวัดจากการรับรู้ถึงความตั้งใจในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนในการออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้วัดคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

4. ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน หมายถึง การให้ความสำคัญกับการที่ตนเองต้องรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน และอยากจะเป็นครูที่มีพฤติกรรมช่วยสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมให้กับนักเรียน โดยวัดจากพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นแบบอย่างด้านการแสดงออกทางอารมณ์ 2) การสอนให้นักเรียนรู้จักจัดการอารมณ์ของตนเอง 3) การสอนให้นักเรียนรู้จักการแสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่น โดยวัดจากการรับรู้ถึงความตั้งใจในการมีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมแก่นักเรียนในการออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู เครื่องมือที่ใช้วัดคือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ วัดระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาคือความตั้งใจในการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี สถาบันการศึกษา สาขาวิชา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

แบบสอบถามตอนนี้พัฒนาจากแบบสอบถามเพื่อวัดคุณลักษณะบางประการของนิสิตนักศึกษา จากงานวิจัยเรื่องปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ ของสุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย ปี 2543 โดยพัฒนาจากข้อคำถามที่เกี่ยวกับการเลี้ยงดูของครอบครัว การปลูกฝัง และการเป็นแบบอย่างจากครอบครัว ซึ่งปรับเป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยระดับ 1 แปลว่า การเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นตามข้อรายการนั้นๆน้อยที่สุด และระดับ 5 แปลว่า การเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นตามข้อรายการนั้นๆมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

แบบสอบถามตอนนี้พัฒนาจากแบบวัดบรรยากาศชั้นเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา (the secondary school version of the Classroom Assessment Scoring System™:CLASS-S) ซึ่งเป็นของ Pianta, La Paro และ Hamre ปี 2008 วัดจาก 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ ประกอบด้วย บรรยากาศเชิงบวก บรรยากาศเชิงลบ ความไวต่อการตอบสนองของครู การคำนึงถึงมุมมองของวัยรุ่น 2) การจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมการจัดการ ผลลัพธ์จากการจัดการ การจัดการบรรยากาศเชิงลบ 3) การสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายของกลยุทธ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีการวิเคราะห์และการแก้ปัญหาทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทักษะการคิดขั้นสูงและการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามให้เป็นบริบทของการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัย นักศึกษาครูตอบแบบสอบถามตามการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่ตนเองได้รับจากการเรียนการสอน เดิมแบบสอบถามเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 7 ระดับ แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยปรับเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยระดับ 1 แปลว่า รับรู้ว่ามี การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะตามข้อรายการนั้นๆ น้อยที่สุด และระดับ 5 แปลว่า รับรู้ว่ามี การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะตามข้อรายการนั้นๆ มากที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

แบบสอบถามตอนนี้พัฒนาจากแบบวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู (the Social-Emotional Competence Teacher Rating Scale : SECTRS) ของ Tom ปี 2012 โดยผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามให้เข้ากับบริบทของนักศึกษาครู นักศึกษาครูในประเทศไทย นักศึกษาครูตอบตามการรับรู้สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของตนเองที่เกิดจากการเรียนการสอนที่มีการจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ เดิมแบบสอบถามเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 6 ระดับ แต่ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะปรับเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยระดับ 1 แปลว่า รับรู้ว่าคุณเองมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมตามข้อรายการนั้นๆ น้อยที่สุด และระดับ 5 แปลว่า รับรู้ว่าคุณเองมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมตามข้อรายการนั้นๆ มากที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

แบบสอบถามตอนนี้พัฒนาจากแบบวัดบรรยากาศชั้นเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา (the secondary school version of the Classroom Assessment Scoring System™ : CLASS-S) ซึ่งเป็นของ Pianta, La Paro และ Hamre ปี 2008 ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นในการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยข้อคำถามจะถามในรูปแบบของเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตด้านการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสอดคล้องกับข้อคำถามในตอน 3 ซึ่งปรับเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยระดับ 1 แปลว่า มีเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรม

นั้นๆ ในอนาคตน้อยที่สุด และระดับ 5 แปลว่า มีเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมนั้นๆ ในอนาคตมากที่สุด

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน

แบบสอบถามตอนนี้พัฒนาจากแบบวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครู (the Social-Emotional Competence Teacher Rating Scale : SECTRS) ของ Tom ปี 2012 ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นในการสร้างแบบสอบถามตอนที่ 4 โดยคำถามจะถามในรูปแบบของเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมในอนาคตด้านการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตนเอง และสอดคล้องกับข้อคำถามในตอนี่ 4 ซึ่งปรับเป็นมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยระดับ 1 แปลว่า มีเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมนั้นๆ ในอนาคตน้อยที่สุด และระดับ 5 แปลว่า มีเจตนาหรือความต้องการที่แสดงถึงพฤติกรรมนั้นๆ ในอนาคตมากที่สุด

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะ สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และความตั้งใจในอนาคตของนักศึกษาครู นำไปกำหนดนิยามและโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด สร้างตารางโครงสร้างตัวแปรที่ทำการวัดและเขียนข้อคำถาม

2) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถาม แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย และโครงร่างวิทยานิพนธ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกิจการนิสิต 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอในภาคผนวก ก)

3) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่มุ่งวัด (IOC) โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC ไม่ต่ำกว่า 0.5 ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงภาษาตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้พิจารณาแก้ไขตามความเหมาะสมอีกครั้ง

4) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับนักศึกษาครูที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัยจำนวน 35 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษาและคุณภาพเครื่องมือ โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยมีรายละเอียดดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 คุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยง

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค
1. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว	6	0.55
2.บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ	15	0.85
2.1 การสนับสนุนทางอารมณ์	5	0.71
2.2 การจัดการชั้นเรียน	5	0.82
2.3 การสนับสนุนการเรียนการสอน	5	0.86
3. สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของ นักศึกษาครู	25	0.94
3.1 ความตระหนักในตนเอง	5	0.80
3.2 การจัดการกับตนเอง	5	0.89
3.3 ทักษะความสัมพันธ์	5	0.86
3.4 การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ	5	0.80
3.5 ความตระหนักทางสังคม	5	0.82
4. ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะ	10	0.94
5. ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทาง อารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน	10	0.96

5) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ตัวแปรแฝง 2 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEL_CLI) และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL 9.2 ผลการวิเคราะห์พบว่า เครื่องมือวิจัยมีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยโมเดลการวัดตัวแปรตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีรายละเอียดดังนี้

บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันพบว่า ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.50 ถึง 0.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงทุกองค์ประกอบโดยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดที่สุด คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP) กับการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.70 และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP) กับการจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.50 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 45.49 ($p < .00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.67 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าองค์ประกอบการสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP) การจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG) และการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) มีความสัมพันธ์กันมากพอและมีความเหมาะสมที่นำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร สังกัดได้ในโมเดลการวัดตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		
	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP
1. การสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP)	1.00		
2. การจัดการชั้นเรียน(CLA_ORG)	0.50*	1.00	
3. การสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP)	0.70*	0.66*	1.00
<i>M</i>	3.68	3.59	3.42
<i>SD</i>	0.66	0.68	0.70

หมายเหตุ : KMO = 0.67, Bartlett's Test of Sphericity = 45.49, $df = 3$, $p = .00$, $n = 39$, $*p < .05$

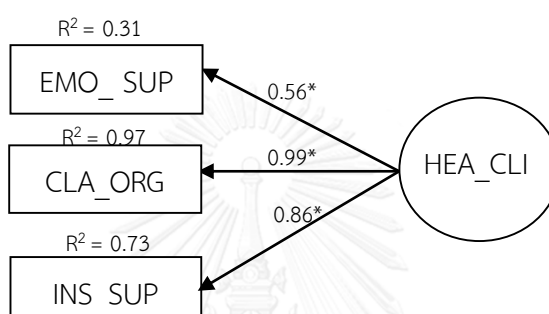
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ($\chi^2(1, N = 39) = 1.12, p > .05$; RMSEA = 0.06; AGFI = 0.91) แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 มีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.06 มีค่าเข้าใกล้ 0 และค่าสัดส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 1.12 มีค่าน้อยกว่า 2 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปมาตรฐาน (β) ของตัวแปรในโมเดลพบว่า องค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวกขนาดตั้งแต่ 0.56 ถึง 0.99 และทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญสูงที่สุดคือ การจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG) เท่ากับ 0.99 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) ร้อยละ 97 รองลงมา คือ การสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.86 และมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) ร้อยละ 73 และการสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.56 และมีมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) ร้อยละ 32 จากผลการวิเคราะห์ แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 3 ตัวเป็นตัวแปรที่สำคัญของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ รายละเอียดดังตาราง 3.3 และภาพ 3.1

ตาราง 3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียน
สุขภาวะ

ตัวแปร	β	b(SE)	t	R ²
1. การสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP)	0.56	-	-	0.32
2. การจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG)	0.99	0.58 (0.14)	4.15*	0.97
3. การสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP)	0.86	0.57 (0.15)	3.87*	0.73

หมายเหตุ : β คือค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน, SE คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$(\chi^2(1, N = 39) = 1.12, p > .05; RMSEA = 0.06; AGFI = 0.91)$$

ภาพ 3.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรวิจัยโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันพบว่า ตัวแปรสังเกตได้ขององค์ประกอบสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.56 ถึง 0.68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงทุกองค์ประกอบโดยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC) กับความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.68 และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด คือ ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI) กับการตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 102.61 ($p < .00$) แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.87 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าองค์ประกอบความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA) การจัดการกับตนเอง (SELF_MAN) ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI) การตัดสินใจบน

ความรับผิดชอบ (RES_DEC) และความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA) มีความสัมพันธ์กันมากพอ และมีความเหมาะสมที่นำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตาราง 3.4

ตาราง 3.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร สังเกตได้ในโมเดลการวัดตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์				
	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SKI	RES_DEC	SOC_AWA
1. ความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA)	1.00				
2. การจัดการกับตนเอง (SELF_MAN)	0.60*	1.00			
3. ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI)	0.64*	0.71*	1.00		
4. การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC)	0.62*	0.63*	0.56*	1.00	
5. ความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA)	0.65*	0.65*	0.63*	0.68*	1.00
<i>M</i>	3.98	3.74	3.74	4.04	4.15
<i>SD</i>	0.62	0.76	0.72	0.60	0.62

หมายเหตุ : KMO = 0.87, Bartlett's Test of Sphericity = 102.61, $df = 10$, $p = .000$, $n = 39$, $*p < .05$

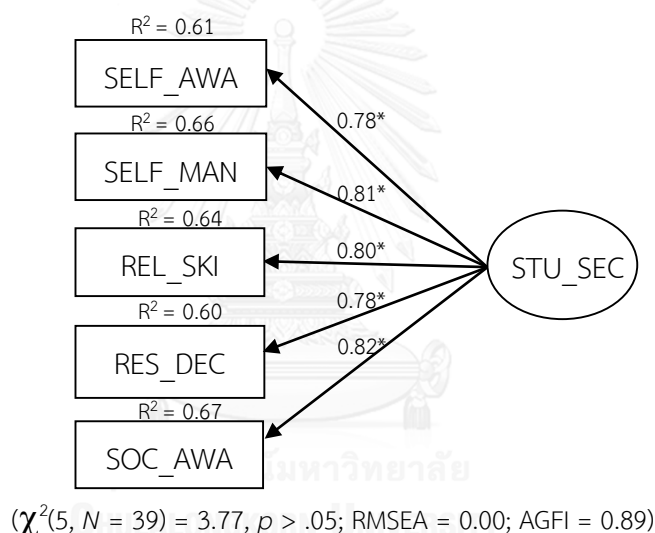
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ ($\chi^2(5, N = 39) = 3.77, p > .05$; RMSEA = 0.00; AGFI = 0.89) แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 มีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.00 มีค่าเข้าใกล้ 0 และค่าสัดส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 0.75 มีค่าน้อยกว่า 2 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปมาตรฐาน (β) ของตัวแปรในโมเดลพบว่า องค์ประกอบทั้งหมดมีค่าเป็นบวกขนาดตั้งแต่ 0.78 ถึง 0.82 และทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญสูงสุดคือความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA) เท่ากับ 0.82 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) ร้อยละ 67 รองลงมา คือ การจัดการกับตนเอง (SELF_MAN) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.81 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) ร้อยละ 66 ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.80 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) ร้อยละ 64 ความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.78 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) ร้อยละ 61 การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.78 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC)

ร้อยละ 60 จากผลการวิเคราะห์แสดงว่าองค์ประกอบทั้ง 5 ตัวเป็นตัวแปรที่สำคัญของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู รายละเอียดดังตาราง 3.5 และภาพ 3.2

ตาราง 3.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ตัวแปร	β	b(SE)	t	R ²
1. ความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA)	0.78	-	-	0.61
2. การจัดการกับตนเอง (SELF_MAN)	0.81	0.62 (0.12)	5.33*	0.66
3. ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI)	0.80	0.58 (0.11)	5.25*	0.64
4. การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC)	0.78	0.47 (0.09)	5.06*	0.60
5. ความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA)	0.82	0.51 (0.10)	5.39*	0.67

หมายเหตุ : β คือค่านำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน, SE คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ภาพ 3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และโทรศัพท์ติดต่อผู้ประสานงานของคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์นั้นๆ

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลประมาณ 4 สัปดาห์ โดยติดต่อประสานงานส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประสานงานหรือเดินทางไปมอบแบบสอบถามแก่ผู้ประสานงานเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ติดตามการ

ได้รับแบบสอบถามจากผู้ประสานงาน และรับแบบสอบถามกลับคืนประมาณ 2 สัปดาห์ จากนั้น สัปดาห์สุดท้ายติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ส่งคืน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วนคืนมาทั้งสิ้น 718 ฉบับ จากนั้นสรุปจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับคืน คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 74.80 โดยมีรายละเอียดดังตาราง 3.6

3) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ส่งกลับคืน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 3.6 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้คืนจำแนกตามมหาวิทยาลัยและชั้นปี

มหาวิทยาลัย	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		รวม	
	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน
1. มหาวิทยาลัย วิจัย ก	60	44 (73.33)	60	43 (71.67)	60	50 (83.33)	60	55 (91.67)	240	190 (79.17)
2. มหาวิทยาลัย วิจัย ข	60	60 (100.00)	60	60 (100.00)	60	58 (96.67)	60	21 (35.00)	240	201 (83.75)
3. มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ค	60	39 (65.00)	60	48 (80.00)	60	54 (90.00)	60	44 (73.33)	240	185 (77.08)
4. มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ง	60	40 (66.67)	60	39 (65.00)	60	29 (48.33)	60	34 (56.67)	240	142 (59.17)
รวม	240	183 (76.25)	240	190 (79.17)	240	191 (79.58)	240	154 (64.17)	960	718 (74.80)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่าร้อยละของจำนวนที่ได้คืน

4) ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาคูเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัย และหลักสูตรของแต่ละสาขา โดยใช้การสัมภาษณ์นักศึกษาคูจากตัวอย่างวิจัยจำนวน 4 คน โดยเลือกเจาะจงเลือกแบบคณะชั้นปีและสาขาวิชาไม่ซ้ำกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์การรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาคู และข้อมูลหลักสูตรของแต่ละสาขาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคู โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยมีประเด็นคำถาม คือ 1) ผู้สอนในรายวิชาเลือกเสรีของคณะครุศาสตร์และของมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร 2) กิจกรรมที่จัด รูปแบบงานที่มอบหมายในรายวิชาเลือกเสรี ลักษณะเป็นอย่างไร 3) สภาพโดยทั่วไปด้านบรรยากาศชั้นเรียน เช่น สภาพชั้นเรียน การดูแลเอาใจใส่ของผู้สอน การจัดการชั้นเรียน และปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างไร 4) หลักสูตรในสาขาของท่านมีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และรายวิชาที่มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร 5) รายวิชาในหลักสูตรของท่านหรือการเรียนการสอนในรายวิชานั้นทำให้ท่านรู้ว่าการอารมณ์ของตนเอง ไม่แสดงอารมณ์ที่มีผลเสียต่อเพื่อนร่วมงาน เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของเพื่อนร่วมงาน ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ในการทำงาน และยอมรับความแตกต่างของเพื่อนๆ

จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับข้อมูลหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในรายวิชาเลือกเสรี และหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตอบปัญหาวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของตัวอย่างวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรในโมเดล โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัย

2.1) วิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูโดยใช้สถิติบรรยาย และวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษานักศึกษาครูตามตัวแปรภูมิหลังที่ต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

2.2) วิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของตัวแปรในโมเดลด้วยโปรแกรมลิสเรล เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีภูมิหลังต่างกัน 3) เพื่อวิเคราะห์ อิทธิพลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษา ครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะ ทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนของตน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบ วัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวอย่าง วิจัยและค่าสถิติบรรยายของตัวแปรในการวิจัย ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะตามการรับรู้ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบ บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ตอนที่ 4 โมเดล อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษา ครู และผลที่ตามมา ตอนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาครูเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรี และความเหมาะสมของวิชาในหลักสูตร เพื่อให้การ วิเคราะห์เข้าใจได้สะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรและความหมายของแต่ละ สัญลักษณ์ไว้ดังนี้

สัญลักษณ์แทนตัวแปร

PAR_FAM	หมายถึง	การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว
HEA_CLI	หมายถึง	บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ
EMO_SUP	หมายถึง	การสนับสนุนทางอารมณ์
CLA_ORG	หมายถึง	การจัดการชั้นเรียน
INS_SUP	หมายถึง	การสนับสนุนการเรียนการสอน
STU_SEC	หมายถึง	สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู
SELF_AWA	หมายถึง	ความตระหนักในตนเอง
SELF_MAN	หมายถึง	การจัดการกับตนเอง
REL_SKI	หมายถึง	ทักษะความสัมพันธ์
RES_DEC	หมายถึง	การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ
SOC_AWA	หมายถึง	ความตระหนักทางสังคม
INT_HEL	หมายถึง	ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ
INT_SEC	หมายถึง	ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ของนักเรียน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยและค่าสถิติบรรยายของตัวแปรวิจัย

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย

การนำเสนอข้อมูลภูมิหลังของตัวอย่างวิจัยได้แก่ เพศ มหาวิทยาลัยที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม เพื่อให้เห็นลักษณะข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอค่าสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตัวอย่างวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาครุชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 718 คน โดยศึกษาในมหาวิทยาลัยวิจัย 391 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ 327 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าลักษณะภูมิหลังของตัวอย่างวิจัยมีความคล้ายคลึงกัน โดยตัวอย่างวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 72.10 ตัวอย่างวิจัยมีเกรดเฉลี่ยค่อนข้างสูงอยู่ในช่วง 3.25-4.00 ร้อยละ 52.92 โดยแต่ละชั้นปีมีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นนิสิตครุชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.60 และพบว่าตัวอย่างวิจัยเรียนสาขาวิชามัธยมศึกษา(วิทย์) มากที่สุด ร้อยละ 32.03 รองลงมาคือ สาขาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 28.13 รายละเอียดดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาครุที่เป็นตัวอย่างวิจัย

ข้อมูลพื้นฐาน		มหาวิทยาลัยวิจัย		มหาวิทยาลัยราชภัฏ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	90	23.02	110	33.64	200	27.86
	หญิง	301	76.98	217	66.36	518	72.14
	รวม	391	100.00	327	100.00	718	100.00
เกรดเฉลี่ย	2.00-3.24	109	27.88	229	70.03	338	47.08
	3.25-4.00	282	72.12	98	29.97	380	52.92
	รวม	391	100.00	327	100.00	718	100.00
ชั้นปี	ปี 1	104	26.60	79	24.16	183	25.49
	ปี 2	103	26.34	87	26.61	190	26.46
	ปี 3	108	27.62	83	25.38	191	26.60
	ปี 4	76	19.44	78	23.85	154	21.45
	รวม	391	100.00	327	100.00	718	100.00
สาขาวิชา	การศึกษาปฐมวัย	115	29.41	87	26.60	202	28.13
	ประถมศึกษา	141	36.06	0	0.00	141	19.64
	มัธยมศึกษา(วิทย์)	81	20.72	149	45.57	230	32.03
	มัธยมศึกษา(ศิลป์)	54	13.81	91	27.83	145	20.20
	รวม	391	100.00	327	100.00	718	100.00

1.2 การวิเคราะห์สภาพของตัวแปรวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรวิจัย โดยมีตัวแปรวิจัย 4 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ค่าความเบ้ (Sk) และค่าความโด่ง (Ku) โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบของตัวแปรวิจัย ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบเท่ากับ 1.00 หมายถึง ตัวแปรอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 2.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 2.01 ถึง 3.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 3.01 ถึง 4.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับมาก และ คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 4.01 ถึง 5.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีรายละเอียดแต่ละตัวแปรดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.75 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.57 แสดงว่า นักศึกษาครูมีการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับร้อยละ 15.20 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่าความเบ้มีค่าเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่รับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่ามีค่าเป็นลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งต่ำกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะไม่เกาะกลุ่มกัน และเมื่อวิเคราะห์ทั้ง 3 องค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน และการสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่าค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก การกระจายของข้อมูลใกล้เคียงกันทั้ง 3 องค์ประกอบมีค่าระหว่าง 15.87 ถึง 18.26 โดยการสนับสนุนการเรียนการสอนมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุด แสดงว่า นักศึกษาครูมีการรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอนแตกต่างกันมากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน และการสนับสนุนการเรียนการสอนสูงกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียนมีความโด่งเป็นลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีลักษณะการแจกแจงของเป็นโค้งต่ำกว่า

ปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียนไม่เกาะกลุ่มกัน แต่การสนับสนุนการเรียนการสอนมีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งสูงกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เกาะกลุ่มกัน

2) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู พบว่ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.94 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.47 แสดงว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับร้อยละ 12.06 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่าความเบ้มีค่าเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่ามีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูเกาะกลุ่มกัน และเมื่อวิเคราะห์ทั้ง 5 องค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู คือความตระหนักในตนเอง การจัดการกับตนเอง ทักษะความสัมพันธ์ การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และความตระหนักทางสังคม พบว่าค่าเฉลี่ยของความตระหนักในตนเอง การจัดการกับตนเอง และทักษะความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และความตระหนักทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด การกระจายของข้อมูลใกล้เคียงกันทั้ง 5 องค์ประกอบมีค่าระหว่าง 13.71 ถึง 15.07 โดยความตระหนักในตนเองมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุด แสดงว่านักศึกษาครูมีความตระหนักในตนเองแตกต่างกันมากกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่า ความตระหนักในตนเอง ทักษะความสัมพันธ์ การตัดสินใจบนความ รับผิดชอบ และความตระหนักทางสังคมมีค่าความเบ้เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีความตระหนักในตนเอง ทักษะความสัมพันธ์ การตัดสินใจบนความ รับผิดชอบ และความตระหนักทางสังคมสูงกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนการจัดการกับตนเองมีค่าความเบ้เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ขวา แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าความโด่งเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีลักษณะการแจกแจงของเป็นโค้งสูงกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีทุกองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูที่เกาะกลุ่มกัน

3) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ พบว่ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.30 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.63 แสดงว่า นักศึกษาครูมี

ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในระดับมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับร้อยละ 14.65 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่าความเบ้มีค่าเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่ามีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเกาะกลุ่มกัน

4) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.36 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.68 แสดงว่า นักศึกษาครูมีความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนในระดับมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับร้อยละ 15.60 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่าความเบ้มีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ขวา แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Ku) พบว่ามีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งสูงกว่าปกติ แสดงว่า นักศึกษาครูรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเกาะกลุ่มกัน รายละเอียดดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรวิจัย

ตัวแปร	n	M	Median	Mode	SD	CV(%)	Sk	Ku
1. บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ	718	3.75	3.80	4.00	0.57	15.20	-0.15*	-0.17
1.1 การสนับสนุนทางอารมณ์	718	3.78	3.80	4.00	0.60	15.87	-0.15*	-0.29
1.2 การจัดการชั้นเรียน	718	3.79	3.80	4.00	0.66	17.41	-0.28*	-0.24
1.3 การสนับสนุนการเรียนการสอน	718	3.67	3.60	4.00	0.67	18.26	-0.13	0.04
2. สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู	718	3.94	3.96	4.00	0.47	12.06	-0.66*	1.46*
2.1 ความตระหนักในตนเอง	718	3.93	4.00	4.00	0.59	15.07	-0.61*	0.71*
2.2 การจัดการกับตนเอง	718	3.79	3.80	4.00	0.64	16.78	0.67*	9.75*
2.3 ทักษะความสัมพันธ์	718	3.84	3.80	4.00	0.61	13.94	-0.36*	0.38*
2.4 การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ	718	4.02	4.00	4.00	0.56	14.03	-0.57*	0.99*
2.5 ความตระหนักทางสังคม	718	4.12	4.20	4.00	0.56	13.71	-0.62*	0.71*
3. ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ	718	4.30	4.40	5.00	0.63	14.65	-1.06*	1.58*
4. ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน	718	4.36	4.40	5.00	0.68	15.6	0.37*	9.00*

หมายเหตุ: SE (Sk) .09, SE (Ku) .18, * $p < .05$

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีรายละเอียดแต่ละตัวแปรโดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบของตัวแปรวิจัย ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบเท่ากับ 1.00 หมายถึง ตัวแปรอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 1.01 ถึง 2.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 2.01 ถึง 3.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 3.01 ถึง 4.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับมาก และ คะแนนเฉลี่ยของระดับในการตอบอยู่ระหว่าง 4.01 ถึง 5.00 หมายถึง ตัวแปรวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะพบว่า การรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมาก ($M = 3.75$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ การจัดการชั้นเรียน และการสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยนักศึกษาครูรู้ว่าอาจารย์แสดงท่าทีที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ ($M=3.99$, $SD=0.74$) นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางกฎกติกาต่าง ๆ ในชั้นเรียน ($M=3.90$, $SD=0.92$) และรู้สึกว่าการสอนของอาจารย์ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็น ประโยชน์ตรงความต้องการ ($M=3.78$, $SD=0.79$) รายละเอียดดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ระดับของการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

ข้อที่	ข้อรายการ	ระดับในการตอบ(ร้อยละ)						M	SD
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม		
บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ								3.75	0.57
การสนับสนุนทางอารมณ์								3.78	0.60
1	การแสดงท่าทีที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ	0.00	2.10	21.00	<u>52.20</u>	24.70	100.00	3.99	0.74
2	อาจารย์เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกที่นักศึกษาครูแสดงออก	0.10	5.80	33.10	<u>47.40</u>	13.50	100.00	3.68	0.78
3	อาจารย์สนใจซักถามสิ่งที่นักศึกษาครูอยากรู้หรืออยากเรียน	0.40	6.10	32.70	<u>44.70</u>	16.00	100.00	3.70	0.82
4	นักศึกษาครูไม่รู้สึกเกร็งหรือกลัวในการถามหรือตอบหรือขอคำแนะนำจากอาจารย์	1.80	10.00	35.50	<u>35.90</u>	16.70	100.00	3.56	0.94

ข้อ ที่	ข้อรายการ	ระดับในการตอบ(ร้อยละ)						M	SD
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	รวม		
5	นักศึกษาครุรู้สึกดีใจที่อาจารย์ให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	0.10	2.20	25.20	<u>46.90</u>	25.50	100.00	3.95	0.78
การจัดการชั้นเรียน								3.79	0.66
6	อาจารย์ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางกฎกติกาต่าง ๆ ในชั้นเรียน	1.50	5.30	22.40	<u>43.50</u>	27.30	100.00	3.90	0.92
7	อาจารย์ให้ผู้เรียนมีส่วนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชั้นเรียน	1.30	7.50	31.10	<u>42.30</u>	17.80	100.00	3.68	0.89
8	อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักศึกษาครุรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน	0.30	5.00	27.70	<u>48.50</u>	18.50	100.00	3.80	0.81
9	อาจารย์มีวิธีการที่ทำให้นักศึกษาครุรู้สึกว่าควรปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนให้เหมาะสมโดยไม่รู้สึกรำคาญกบิบบังคับ	0.20	5.30	33.00	<u>45.40</u>	16.00	100.00	3.73	0.82
10	นักศึกษาครุได้เรียนในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศไม่เคร่งเครียดหรือกดดัน และไม่ถูกบังคับจากกฎกติกาต่างๆในชั้นเรียน	0.40	4.60	27.60	<u>44.30</u>	23.10	100.00	3.85	0.84
การสนับสนุนการเรียนการสอน								3.67	0.67
11	อาจารย์ใช้เทคนิคการสอนที่มีความหลากหลาย ทำให้นักศึกษาครุไม่รู้สึกเบื่อ	0.40	7.90	38.50	<u>37.40</u>	15.80	100.00	3.60	0.86
12	อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความพร้อมในการเรียนของนักศึกษาครุประกอบด้วย	0.70	5.00	39.70	<u>40.50</u>	14.10	100.00	3.62	0.81
13	อาจารย์ปรับเนื้อหาสาระในวิชาหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเพื่อให้นักศึกษาครุตามบทเรียนได้ง่าย	0.40	5.80	35.00	<u>44.00</u>	14.80	100.00	3.67	0.81
14	นักศึกษาครุรู้สึกว่าการสอนของอาจารย์ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนต้องการ	0.40	4.00	30.20	<u>48.10</u>	17.30	100.00	3.78	0.79
15	นักศึกษาครุรู้สึกว่าการสอนและสื่อการสอนของอาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย	0.70	4.20	35.10	<u>44.10</u>	15.90	100.00	3.70	0.81

หมายเหตุ: N = 718

2.2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูพบว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมาก ($M = 3.94, SD = 0.47$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ความตระหนักในตนเอง การจัดการกับตนเอง ทักษะความสัมพันธ์ การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ และความตระหนักทางสังคม พบว่าความตระหนักทางสังคมและความตัดสินใจบนความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความตระหนักในตนเอง ทักษะสัมพันธ์ และการจัดการกับตนเองอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาครูรู้ตัวว่ากำลังมีอาการ ดีใจ เสียใจ โกรธ หรือโมโหในขณะนั้น ($M = 4.08, SD = 0.83$) นักศึกษาครูพยายามไม่แสดงอารมณ์เสีย หรือหงุดหงิดหรือพาลไปเรื่องอื่น เพื่อให้การทำงานของกลุ่มดำเนินต่อไปได้ ($M = 3.92, SD = 0.84$) นักศึกษาครูเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน ($M = 3.92, SD = 0.76$) นักศึกษาครูให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ในการทำงาน ($M = 4.16, SD = 0.74$) และนักศึกษาครูยอมรับว่าเพื่อนในห้องมีความแตกต่างกัน ($M = 4.30, SD = 0.75$) รายละเอียดดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ข้อที่	ข้อรายการ	ระดับในการตอบ(ร้อยละ)						M	SD
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม		
สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู								3.94	0.47
ความตระหนักในตนเอง								3.93	0.59
1	นักศึกษาครูรู้ว่าตนเองมีจุดแข็งและจุดอ่อนทางอารมณ์ในการเรียนและการทำงาน	0.60	1.10	23.50	<u>51.50</u>	23.30	100.00	3.96	0.75
2	นักศึกษาครูรู้ตัวว่ากำลังมีอาการ ดีใจ เสียใจ โกรธ หรือโมโหในขณะนั้น	0.70	3.50	15.90	<u>46.70</u>	33.30	100.00	4.08	0.83
3	เมื่อต้องทำงานร่วมกัน นักศึกษาครูสามารถบอกใคร ๆ ได้ว่าอะไรคือสิ่งที่นักศึกษาครูสนใจหรือต้องการ	1.00	3.90	26.60	<u>49.30</u>	19.20	100.00	3.82	0.82
4	นักศึกษาครูสามารถบอกได้ว่ามีอะไรบางอย่างเกี่ยวกับการเรียนหรือการทำงานที่ทำให้ นักศึกษาครูหงุดหงิด	0.70	4.30	23.30	<u>51.00</u>	20.80	100.00	3.87	0.81
5	เมื่อนักศึกษาครูมีเรื่องโกรธหรือไม่สบายใจจากการเรียนหรือการทำงาน นักศึกษาครูรู้ว่าจะมีผลอะไรตามมาภายหลัง	0.60	3.20	23.00	<u>51.00</u>	22.30	100.00	3.91	0.79

ข้อ ที่	ชื่อรายการ	ระดับในการตอบ(ร้อยละ)						M	SD
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	รวม		
การจัดการกับตนเอง								3.79	0.64
6	นักศึกษาครูช่วยสร้างความ สนุกสนานในการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	1.30	3.90	31.10	<u>44.00</u>	19.80	100.00	3.77	0.85
7	นักศึกษาครูพยายามไม่แสดง อารมณ์เสียหรือหงุดหงิดหรือ พาลไปเรื่องอื่น เพื่อให้การ ทำงานของกลุ่มดำเนินต่อไป ได้	1.00	3.80	22.40	<u>47.60</u>	25.20	100.00	3.92	0.84
8	นักศึกษาครูสามารถทำใจหรือ สงบอารมณ์ได้เมื่อการเรียน หรือการทำงานไม่ได้ผลตั้งใจ	0.80	5.00	27.30	<u>49.30</u>	17.50	100.00	3.78	0.82
9	เมื่อมีเรื่องเครียดในการเรียน หรือการทำงาน นักศึกษาครูรู้ วิธีการผ่อนคลายความเครียด	1.40	3.60	29.20	<u>44.60</u>	21.20	100.00	3.81	0.86
10	นักศึกษาครูไม่อารมณ์เสีย แม้ จะมีคนวิจารณ์การทำงาน ในทางลบ	0.70	6.70	37.20	<u>40.40</u>	15.00	100.00	3.67	1.41
ทักษะความสัมพันธ์								3.84	0.61
11	นักศึกษาครูยิ้มแย้ม ทักทาย และทำความรู้จักกับผู้อื่นได้ ง่าย	0.40	5.00	26.00	<u>44.20</u>	24.40	100.00	3.87	0.85
12	นักศึกษาครูเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่นในการ ทำงานร่วมกัน	0.40	2.10	24.20	<u>51.90</u>	21.30	100.00	3.92	0.76
13	นักศึกษาครูเป็นผู้ประสาน การทำงานร่วมกันระหว่าง เพื่อนร่วมงานได้ดี	0.80	5.70	32.60	<u>42.60</u>	18.20	100.00	3.72	0.86
14	นักศึกษาครูรู้จักการ ประนีประนอมเมื่อมีความ ขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ได้	0.40	2.90	25.60	<u>49.90</u>	21.20	100.00	3.88	0.78
15	นักศึกษาครูสามารถสร้าง ความสุขในการทำงานร่วมกัน ได้	0.40	4.00	28.40	<u>48.60</u>	18.50	100.00	3.81	0.80
การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ								4.02	0.56
16	นักศึกษาครูคิดไตร่ตรองใน การทำงานอย่างรอบคอบ	1.00	4.60	28.60	<u>47.20</u>	18.70	100.00	3.78	0.83
17	นักศึกษาครูให้ความสำคัญกับ ความซื่อสัตย์ในการทำงาน	0.30	0.70	16.70	<u>47.80</u>	34.50	100.00	4.16	0.74

ข้อ ที่	ชื่อรายการ	ระดับในการตอบ(ร้อยละ)						M	SD
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	รวม		
18	นักศึกษาครุคำนึงถึงความปลอดภัยหรือผลกระทบที่อาจเกิดกับเพื่อนร่วมงาน	0.30	1.70	18.00	<u>51.90</u>	28.10	100.00	4.06	0.74
19	ก่อนตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง นักศึกษาครุคำนึงถึงจริยธรรมและความถูกต้อง	0.10	2.40	19.10	<u>51.30</u>	27.20	100.00	4.03	0.75
20	นักศึกษาครุรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่ตัดสินใจโดยใช้ความคิดของตนเองเป็นใหญ่	0.10	1.50	18.50	<u>50.80</u>	29.00	100.00	4.07	0.74
ความตระหนักทางสังคม								4.12	0.56
21	นักศึกษาครุยอมรับว่าเพื่อนในห้องมีความแตกต่างกัน	0.10	1.10	13.40	39.10	<u>46.20</u>	100.00	4.30	0.75
22	นักศึกษาครุใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของเพื่อน	0.30	1.50	14.90	<u>50.40</u>	32.90	100.00	4.14	0.74
23	นักศึกษาครุแสดงออกถึงการรับรู้หรือความรู้สึกชื่นชมเมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกในเรื่องต่าง ๆ	0.10	1.90	18.80	<u>52.60</u>	26.50	100.00	4.03	0.74
24	นักศึกษาครุระมัดระวังในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ที่จะไม่ทำให้เพื่อนร่วมงานเสียใจหรือเสียความรู้สึก	0.60	1.50	22.80	<u>51.70</u>	23.40	100.00	3.96	0.76
25	นักศึกษาครุรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันของเพื่อนร่วมงาน	0.10	1.00	15.70	<u>49.00</u>	34.10	100.00	4.16	0.72

หมายเหตุ: N = 718

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครุ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครุจำแนกตามภูมิภาคหลังของนักศึกษาครุ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA) ผลการวิจัยนี้กำหนดภูมิภาคหลังของนิสิตนักศึกษาเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปี และสาขาวิชาที่ศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ โดยจำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ตัวแปรชั้นปี พบว่า นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมากที่สุด ($M = 3.80, SD = 0.57$) รองลงคือนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ($M = 3.77, SD = 0.54$) นักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 ($M = 3.74, SD = 0.58$) และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 ($M = 3.69, SD = 0.59$) ตามลำดับ ตัวแปรสาขาวิชาพบว่า นักศึกษาครูสาขาวิชาประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมากที่สุด ($M = 3.86, SD = 0.53$) รองลงคือนักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) ($M = 3.82, SD = 0.58$) นักศึกษาครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ($M = 3.73, SD = 0.54$) และนักศึกษาคูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ($M = 3.64, SD = 0.61$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

ตัวแปร	n	M	SD
ชั้นปี			
ปี 1	183	3.80	0.57
ปี 2	190	3.74	0.58
ปี 3	191	3.69	0.59
ปี 4	154	3.77	0.54
สาขาวิชา			
การศึกษาปฐมวัย	202	3.73	0.54
ประถมศึกษา	141	3.86	0.53
มัธยมศึกษา (วิทย์)	230	3.64	0.61
มัธยมศึกษา (ศิลป์)	145	3.82	0.58

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า ชั้นปีและสาขาวิชาที่ศึกษามีปฏิสัมพันธ์ต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.71, p = .00$) รายละเอียดดังตาราง 4.6

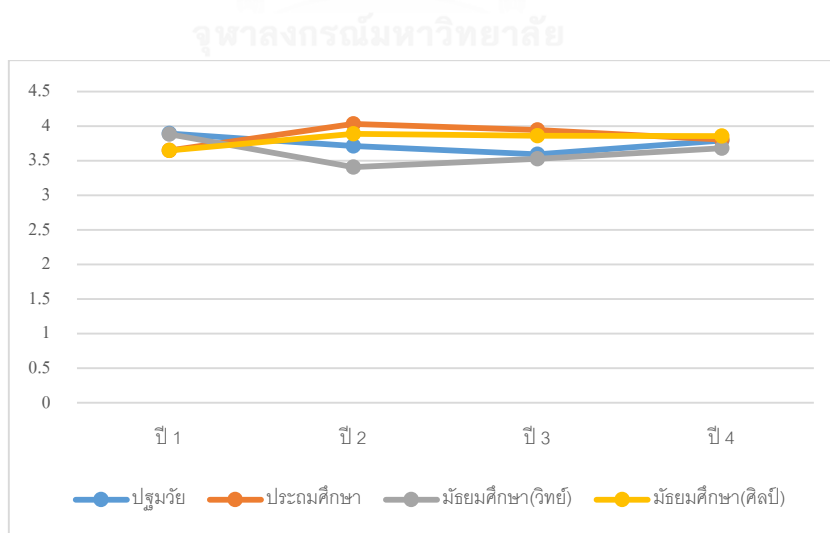

ตาราง 4.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

ตัวแปร	Test of homogeneity		SS	df	MS	F	P
	Levene's Test	<i>p</i>					
ชั้นปี	1.29	0.20	0.24	3	0.08	0.26	0.85
สาขาวิชา			5.75	3	1.92	6.30	0.00*
ชั้นปี*สาขาวิชา			12.91	9	1.44	4.71	0.00*
Error			213.84	702	0.31		
Corrected Total			233.47	717			

หมายเหตุ: N = 718, * $P < .05$

จากกราฟ ค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า สาขามัธยมศึกษา (วิทย์) และสาขาการศึกษาปฐมวัย รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมากกว่าสาขาอื่นในชั้นปีที่ 1 แต่กลับลดลงในชั้นปี 2 โดยเฉพาะสาขาการศึกษามัธยมศึกษา (วิทย์) รับรู้ถึงบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะลดลงและต่ำกว่าสาขาอื่น โดยทั้งสองสาขาวิชานี้จะมีค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะค่อยๆเพิ่มขึ้นในชั้นปีที่ 3 และ 4 ในขณะที่สาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) และสาขาประถมศึกษาในชั้นปีที่ 1 รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะน้อยกว่าสาขาอื่น และพบว่าค่าเฉลี่ยการรับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเพิ่มสูงขึ้นในชั้นปีที่สูงขึ้น และพบว่าในชั้นปีที่ 4 นักศึกษาครูแต่ละสาขาวิชารับรู้ถึงบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะใกล้เคียงกันมาก แต่สาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ยังคงมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่น รายละเอียดดังภาพ 4.1

ภาพ 4.1 ค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปี และสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูโดยจำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ตัวแปรชั้นปี พบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มีค่ามากที่สุด ($M = 4.05$, $SD = 0.43$) รองลงคือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 ($M = 3.96$, $SD = 0.48$) นักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 ($M = 3.90$, $SD = 0.54$) และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 ($M = 3.88$, $SD = 0.43$) ตามลำดับ ตัวแปรสาขาวิชาพบว่า ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (ศิลป์) มีค่ามากที่สุด ($M = 4.02$, $SD = 0.41$) รองลงมา คือ นักศึกษาครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ($M = 3.97$, $SD = 0.48$) นักศึกษาครูสาขาประถมศึกษา ($M = 3.96$, $SD = 0.48$) และนักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ($M = 3.85$, $SD = 0.50$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

ตัวแปร	n	M	SD
ชั้นปี			
ปี 1	183	3.88	0.43
ปี 2	190	3.96	0.48
ปี 3	191	3.90	0.54
ปี 4	154	4.05	0.43
สาขาวิชา			
การศึกษาปฐมวัย	202	3.97	0.48
ประถมศึกษา	141	3.96	0.48
มัธยมศึกษา (วิทย์)	230	3.85	0.50
มัธยมศึกษา (ศิลป์)	145	4.02	0.41

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่าตัวแปรชั้นปีและสาขาวิชาที่ศึกษามีปฏิสัมพันธ์ต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูตามอิทธิพลหลักพบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูแตกต่างกันตามชั้นปีและสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาครูชั้นปี 1 และค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาครูชั้นปี 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าเฉลี่ยสมรรถนะ

ทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) มากกว่านักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู จำแนกตาม ชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน

ตัวแปร	Test of homogeneity		SS	df	MS	F	P	ผลการเปรียบเทียบรายคู่
	Levene's Test	<i>p</i>						
ชั้นปี	2.39	0.00	2.86	3	0.95	4.34	0.00*	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปี 4 > ปี 1, ปี 4 > ปี 3
สาขาวิชา			3.20	3	1.07	4.85	0.00*	แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมัธยมศึกษา (ศิลป์) > มัธยมศึกษา (วิทย์)
ชั้นปี*สาขาวิชา			1.24	9	0.14	0.63	0.77	
Error			154.24	702	0.22			
Corrected Total			161.69	717				

หมายเหตุ: N = 718, * $P < .05$

ตอนที่ 4 โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัย 2) การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล และ 3) การวิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล รายละเอียดดังนี้

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรสังเกตได้ในงานวิจัย 11 ตัว โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 66 คู่ เป็นความสัมพันธ์ทางบวกทุกคู่อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.77 และตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรสังเกตได้คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) กับความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทาง

อารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) มีค่าเท่ากับ 0.77 ตัวแปรสังเกตได้คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดจำนวน 2 คู่ คือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว (PAR_FAM) กับความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) และการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) กับความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) มีค่าเท่ากับ 0.22

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (PAR_FAM) มีเพียงตัวแปรเดียวจึงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEL_CLI) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.62 ถึง 0.72 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้เป็นความสัมพันธ์ทางบวกที่มีขนาดสูง ตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ การจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG) กับการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) มีค่าเท่ากับ 0.72 และตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การสนับสนุนทางอารมณ์ (EMO_SUP) กับการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) มีค่าเท่ากับ 0.62

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.72 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคู่ ลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้เป็นความสัมพันธ์ทางบวกที่มีขนาดปานกลางถึงสูง ตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC) กับความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA) มีค่าเท่ากับ 0.72 และตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA) กับการจัดการกับตนเอง (SELF_MAN) มีค่าเท่ากับ 0.48

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) มีเพียงตัวแปรเดียวจึงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) มีเพียงตัวแปรเดียวจึงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 1.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปรสังเกตได้	PAR_FAM	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SKI	RES_DEC	SOC_AWA	INT_HEL	INT_SEC
PAR_FAM	1.00										
EMO_SUP	0.42*	1.00									
CLA_ORG	0.37*	0.67*	1.00								
INS_SUP	0.32*	0.62*	0.72*	1.00							
SELF_AWA	0.34*	0.42*	0.35*	0.32*	1.00						
SELF_MAN	0.35*	0.41*	0.37*	0.36*	0.48*	1.00					
REL_SKI	0.41*	0.45*	0.40*	0.38*	0.51*	0.55*	1.00				
RES_DEC	0.37*	0.40*	0.36*	0.33*	0.51*	0.50*	0.61*	1.00			
SOC_AWA	0.36*	0.40*	0.37*	0.29*	0.55*	0.55*	0.58*	0.72*	1.00		
INT_HEL	0.28*	0.38*	0.31*	0.25*	0.46*	0.35*	0.44*	0.56*	0.62*	1.00	
INT_SEC	0.22*	0.30*	0.27*	0.22*	0.37*	0.29*	0.38*	0.49*	0.54*	0.77*	1.00
<i>M</i>	3.82	3.78	3.79	3.67	3.93	3.79	3.84	4.02	4.12	4.30	4.36
<i>SD</i>	0.64	0.60	0.66	0.67	0.59	0.64	0.61	0.56	0.56	0.63	0.68

หมายเหตุ: KMO = 0.88, Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi-Square = 3932.57, *df* = 45, *p* = .00, *n* = 718,

*p < .05

4.2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

การวิเคราะห์ตรวจสอบโมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 36.37 องศาอิสระ (*df*) เท่ากับ 27 มีค่าความน่าจะเป็น (*p*) เท่ากับ 0.11 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 มีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองเฉลี่ย (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.03 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.02 มีค่าเข้าใกล้ 0 และค่าสัดส่วนระหว่างไค-สแควร์กับองศาอิสระ มีค่าเท่ากับ 1.35 มีค่าน้อยกว่า 2 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสนับสนุนว่าโมเดลนี้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวในโมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า น้ำหนักของตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีค่าเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.60-0.98 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาองค์ประกอบ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว (PAR_FAM) มีค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตเพียงตัวแปรเดียวอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนอธิบายได้ด้วยการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว (PAR_FAM) ร้อยละ 37 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) มีค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตได้ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าระหว่าง 0.71-0.86 พบว่า การสนับสนุน

ทางอารมณ์ (EMO_SUP) มีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้สูงสุดเท่ากับ 0.86 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนอธิบายได้ด้วยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) ร้อยละ 78.00 รองลงมาคือ การจัดการชั้นเรียน (CLA_ORG) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.77 และการสนับสนุนการเรียนการสอน (INS_SUP) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.71 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) มีค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตได้ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าระหว่าง 0.67-0.81 พบว่า ทักษะความสัมพันธ์ (REL_SKI) มีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้สูงสุดเท่ากับ 0.81 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนอธิบายได้ด้วยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC) ร้อยละ 66.00 รองลงมาคือ ความตระหนักทางสังคม (SOC_AWA) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.81 การตัดสินใจบนความรับผิดชอบ (RES_DEC) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.75 การจัดการกับตนเอง (SELF_MAN) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.69 และความตระหนักในตนเอง (SELF_AWA) มีค่าน้ำหนักเท่ากันเท่ากับ 0.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) มีค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตเพียงตัวแปรเดียวอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนอธิบายได้ด้วยความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) ร้อยละ 92.00 และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) มีค่าน้ำหนักของตัวแปรสังเกตเพียงตัวแปรเดียวอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 โดยมีสัดส่วนความแปรปรวนอธิบายได้ด้วยความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) ร้อยละ 95.00 รายละเอียดดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้

ตัวแปรสังเกต ได้ภายนอก	β	b(SE)	t	R ²	ตัวแปร สังเกตได้ภายใน	β	b(SE)	t	R ²
การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว (PAR_FAM)					สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (STU_SEC)				
PAR_FAM	0.60	-	-	0.37	SELF_AWA	0.67	-	-	0.45
บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI)					SELF_MAN	0.69	0.44 (0.03)	15.96*	0.47
EMO_SUP	0.86	0.81 (0.03)	23.85*	0.74	REL_SKI	0.81	0.49 (0.03)	17.46*	0.66
CLA_ORG	0.77	0.80 (0.04)	20.58*	0.59	RES_DEC	0.75	0.42 (0.02)	17.47*	0.56
INS_SUP	0.71	0.76 (0.04)	18.68*	0.51	SOC_AWA	0.81	0.45 (0.03)	18.38*	0.65
$(\chi^2(27, N = 718) = 36.37, p > .05;$ RMSEA = 0.02; AGFI = 0.98; SRMR = 0.03)					ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL)				
					(INT_HEL)	0.96	-	-	0.92
					ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC)				
					(INT_SEC)	0.98	-	-	0.95

หมายเหตุ: * $p < .05$, β คือ ค่าอิทธิพลในรูปคะแนนมาตรฐาน, SE คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (SEC_STU) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (PAR_FAM) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางตรงจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.22 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (SEC_STU) มากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (PAR_FAM) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความตั้งใจในการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน (INT_SEC) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (INT_HEL) มากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.79 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (SEC_STU) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (SEC_STU) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (PAR_FAM) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (HEA_CLI) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.14 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียด ดังตาราง 4.11

ตาราง 4.11 ค่าสถิติของการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลและค่าอิทธิพลของตัวแปรในโมเดล

ตัวแปรผล ตัวแปรเหตุ	STU_SEC			INT_HEL			INT_SEC		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
PAR_FAM	1.25* (0.25) 0.64	-	1.25* (0.25) 0.64	0.49* (0.10) 0.41	0.49* (0.10) 0.41	-	0.53* (0.11) 0.40	0.53* (0.11) 0.40	-
HEA_CLI	0.35* (0.14) 0.22	-	0.35* (0.14) 0.22	0.14* (0.06) 0.14	0.14* (0.06) 0.14	-	0.15* (0.06) 0.14	0.15* (0.06) 0.14	-
STU_SEC	-	-	-	0.39* (0.03) 0.64	-	0.39* (0.03) 0.64	0.42* (0.04) 0.62	0.34* (0.04) 0.50	0.39* (0.03) 0.12
INT_HEL	-	-	-	-	-	-	0.87* (0.06) 0.79	-	0.87* (0.06) 0.79

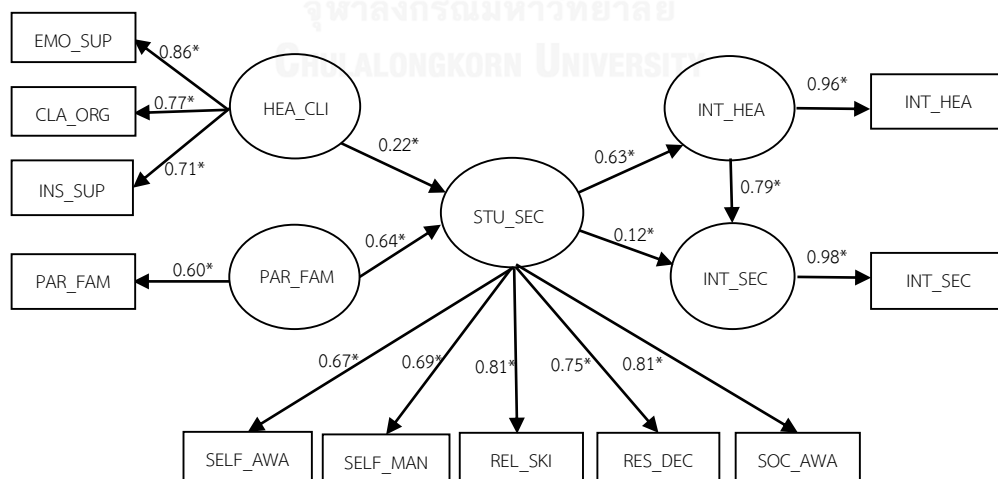
$\chi^2(27, N = 718) = 36.37, p > .05$; RMSEA = 0.02; AGFI = 0.98; SRMR = 0.03

สมการโครงสร้างของตัวแปร	SEC_STU	INT_HEL	INT_SEC
R-Square (R ²)	0.63	0.57	0.67

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	PAR_FAM	HEA_CLI	SEC_STU	INT_HEL	INT_SEC
PAR_FAM	1.00				
HEA_CLI	0.42*	1.00			
SEC_STU	0.46*	0.53*	1.00		
INT_HEL	0.28*	0.35*	0.60*	1.00	
INT_SEC	0.22*	0.30*	0.51*	0.77*	1.00

หมายเหตุ: * $p < .05$, TE = อิทธิพลรวม, IE = อิทธิพลทางอ้อม, DE = อิทธิพลทางตรง, ตัวเลขในวงเล็บคือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน, ตัวเลขทึบ คือ ค่าอิทธิพลในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

($\chi^2(27, N = 718) = 36.37, p > .05$; RMSEA = 0.02; AGFI = 0.98; SRMR = 0.03)

ภาพ 4.2 โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) จากการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง พบว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูได้ร้อยละ 63 ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้ร้อยละ 57 ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ตัวแปรตัวแปรบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ ตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม และตัวแปรความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความตั้งใจในการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนได้ร้อยละ 67

ตอนที่ 5 ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาครูเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรี และความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษาครูเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัย และรายวิชาในหลักสูตรของแต่ละสาขา โดยใช้การสัมภาษณ์นักศึกษาครูจากตัวอย่างวิจัยจำนวน 4 คน โดยเลือกเจาะจงเลือกแบบคณะชั้นปี และสาขาวิชาไม่ซ้ำกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์การรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครู และข้อมูลหลักสูตรของแต่ละสาขาที่อาจจะส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยมีประเด็น ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรี

ผู้วิจัยมีคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ 1) ผู้สอนในรายวิชาเลือกเสรีของคณะครุศาสตร์และของมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร 2) กิจกรรมที่จัด รูปแบบงานที่มอบหมายในรายวิชาเลือกเสรี ลักษณะเป็นอย่างไร 3) สภาพโดยทั่วไปด้านบรรยากาศชั้นเรียน เช่น สภาพชั้นเรียน การดูแลเอาใจใส่ของผู้สอน การจัดการชั้นเรียน และปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างไร

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าวิชาเลือกเสรีของคณะครุศาสตร์อาจารย์ใส่ใจดูแลนักศึกษาครู อาจารย์เป็นกันเอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจ มีรูปแบบที่หลากหลาย นักศึกษาครูได้เรียนร่วมกับเพื่อนๆหลายสาขา ทำให้ได้ฝึกคิด ฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนวิชาเลือกเสรีนอกคณะเนื่องจากจำนวนผู้เรียนมาก อาจารย์จะดูแลได้ไม่ทั่วถึง กิจกรรมมีความจำกัดมากกว่าวิชาเลือกเสรีของคณะครุศาสตร์ แต่ได้เรียนร่วมกับเพื่อนต่างคณะ สรุปได้ว่า

บรรยากาศชั้นเรียนน่าจะมีอิทธิพลต่อตัวของนักศึกษาครูโดยเพิ่มสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ผ่าน การเรียนการสอนในชั้นเรียนในรายวิชาเลือกเสรี ดังข้อความต่อไปนี้

“ ปี 1 วิชาเลือกเสรีที่ได้เลือกจริงๆ ยังมีน้อยที่เรียนส่วนใหญ่เป็นวิชาเลือกตามเอกที่เรียน ก็ต้องไปเรียนกับคณะวิทยาศาสตร์ครับ อาจารย์ก็สอนห้องใหญ่ๆ แทบไม่ได้ทำกิจกรรมเลย จดๆอย่างเดียว แต่ได้ทำแลปเป็นกลุ่ม 2-3 คน วิชาละ 3 ชั่วโมง แลบบางวิชาต้องผ่าน แคลคูลัส 1 และฟิสิกส์ 1 ถึงจะเรียนฟิสิกส์ 2 ได้ แคนี่ก็เครียดจะแย่ละ ส่วนวิชาที่คณะมีการ จัดกิจกรรมตอนเรียนบ่อยครับ งานกลุ่มก็มีบ้าง รูปแบบก็หลากหลายดี อาจารย์ส่วนใหญ่ก็ เป็นกันเองนะ เพราะห้องมันเล็กกว่าที่วิทยาศาสตร์ด้วยแหละผมว่า อาจารย์เห็นนิสิตทั่วถึง ก็ดีนะได้รู้จักเพื่อนหลายๆสาขาด้วย อาจารย์คณะเราใจดีนะ แต่มีระเบียบ ”

นักศึกษาครูคนที่ 1 ปี 1 สาขามัธยมศึกษา(วิทย์)

“วิชาเลือกเสรีของคณะที่เรียนตอนปี 1 กับ ปี 2 ของคณะก็เรียนไปบ้าง ส่วนใหญ่ก็ดีอาจารย์ กับเพื่อนๆในห้องทำให้ห้องเรียนมีชีวิตชีวาอะ ต้องตื่นตัวตลอดตอนเรียน ทำกิจกรรม ตอบ คำถาม อภิปราย งานกลุ่ม เริ่มได้รู้จักเพื่อนและอาจารย์มากขึ้น งานเยอะเป็นบางวิชา อาจารย์ที่ทุ่มเทการสอนนะ สื่ออะไรอาจารย์ก็มีพร้อมนะอะ วิชานอกคณะยังเรียนไม่เยอะ มากส่วนใหญ่ก็ถามๆรุ่นพี่ วิชาไหนวิชานี้ดี นอกคณะก็ถือว่าดี มีให้เลือกเยอะ แต่คนเรียนจะ เยอะ กิจกรรมกลุ่มจะมีน้อยกว่าในคณะ แต่กิจกรรมที่อาจารย์ใช้ก็สนุกดี บางกิจกรรม ไม่เคยเห็น ”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
นักศึกษาครูคนที่ 2 ปี 2 สาขาประถมศึกษา

“วิชาเลือกส่วนใหญ่จะเลือกของคณะอะ วิชาของปฐมวัยมีให้เรียนเยอะพอสมควร อาจารย์ ใจดีมาก ไม่กดดัน กิจกรรมเยอะสุดๆ แต่เรียนแล้วก็ไม่เครียดนะ แต่เหนื่อยหน่อย งานจะ เยอะบางวิชา แต่มันก็เอามาใช้จริงได้หมดเป็นประโยชน์ในอนาคต วิชาเลือกของปฐมวัยนี้จะ แทรกๆจิตวิทยากับพวกพัฒนาการเด็กตลอด ปฐมวัยคนเราน้อยใจวิชานอกคณะก็ไปลงเรียน กันเป็นกลุ่มๆเลย ก็ไปลงของอักษร เกสัช วิทย์กีฬา ส่วนใหญ่เลือกที่ไม่เครียด ได้ทำกิจกรรม ได้ความรู้ใหม่ๆ แต่วิชานอกคณะห้องเรียนคนจะเยอะกว่ามาก และอาจารย์ก็ไม่รู้จักเรา ”

นักศึกษาครูคนที่ 3 ปี 3 สาขาการศึกษาปฐมวัย

“วิชาเลือกเสรีนี้มีเยอะเลยอะ ทั้งในคณะ นอกคณะ ของในคณะเนี่ยดีนะ คณะเราอาจารย์ใส่ ใจนิสิตดีมาก จัดกิจกรรมบ่อย งานเดี่ยว งานกลุ่ม อภิปราย มาหมด ครบทุกรูปแบบ แล้วถ้า มีปัญหาอะไรก็ถามได้ตลอด อาจารย์ก็จะตอบเลยบ้าง หรือให้เราไปช่วยกันหาคำตอบ วิชา

เลือกที่คณะเหมือนฝึกให้เราพูดเป็น คิดเป็น ทำเป็น อาจารย์ก็ช่วยทำให้เราสมบูรณ์แบบที่สุด ก่อนไปฝึกสอน วิชานอกคณะที่ฮอตๆ ก็เป็นวิชาที่ได้ทำกิจกรรม สนุกดี รู้จักเพื่อนต่างคณะ แล้วเนื้อหาน่าสนใจ อาจารย์ก็สอนสนุก พวกวิชาของวิทยาศาสตร์การกีฬา ของบัญชี กับ อักษรก็มีนะ แต่กิจกรรมจะไม่เยอะเท่า”

นักศึกษาครูคนที่ 4 ปี 4 สาขามัธยมศึกษา(ศิลป์)

5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรของแต่ละสาขาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ผู้วิจัยมีคำถาม 2 ข้อ ได้แก่) หลักสูตรในสาขาของท่านมีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และรายวิชามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร 2) รายวิชาในหลักสูตรของท่านหรือการเรียนการสอนในรายวิชานั้นทำให้ท่านรู้ว่าอารมณ์ของตนเอง ไม่แสดงอารมณ์ที่มีผลเสียต่อเพื่อนร่วมงาน เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของเพื่อนร่วมงาน ให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ในการทำงาน และยอมรับความแตกต่างของเพื่อนๆ

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ทุกสาขาวิชาถ้านักศึกษาครูเรียนเอกเดี่ยว หน่วยขั้นต่ำ คือ 76 หน่วยกิต เอกคู่ หน่วยกิตขั้นต่ำเอกละ 38 หน่วยกิต โดยแต่ละสาขาวิชาจะแบ่งจำนวนหน่วยกิตเป็น วิชาบังคับและวิชาเลือกไม่เท่ากัน โดยสาขาประถมศึกษามีหน่วยกิตของวิชาบังคับน้อยที่สุด และหน่วยกิตวิชาเลือกมากที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่น ส่วนสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) มีหน่วยกิตของวิชาบังคับมากที่สุด และหน่วยกิตวิชาเลือกน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่น อีกทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกส่วนใหญ่เป็นวิชาของคณะวิทยาศาสตร์ ในขณะที่สาขาอื่นๆวิชาบังคับและวิชาเลือกมีทั้งวิชาในคณะ และนอกคณะซึ่งมีให้เลือกหลากหลายกว่าดังข้อความต่อไปนี้

“ถ้าเป็นเอกเดี่ยว ก็เรียนขั้นต่ำ 76 หน่วยกิต วิชาบังคับ 50 หน่วย วิชาเลือก 26 หน่วย ถ้าเอกคู่ ขึ้นต่อก็วิชาเอกละ 38 หน่วยกิต วิชาบังคับ 24 หน่วย วิชาเลือก 14 หน่วย เลือกเกือบทุกวิชาเป็นวิชาของคณะวิทยาศาสตร์ แล้วก็ให้เลือกไม่เยอะนะ ถ้าจะเลือก นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ก็ต้องให้คณะกรรมการหลักสูตรอนุมัติ ส่วนใหญ่ที่คณะ วิทยาศาสตร์ก็เรียนแบบบรรยายและทำปฏิบัติการ ก็ไม่ค่อยได้ทำงานเป็นกลุ่มใหญ่ๆ งานกลุ่มก็คือทำปฏิบัติการ แต่ละสัปดาห์กลุ่มละ 2-3 คนแล้วแต่วิชา ก็ไม่เชิงว่าจะเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึกของเพื่อนร่วมงาน คือมันรีบทำมากเพราะแต่ปฏิบัติการก็ยาก ช่วยกันยังทำไม่ทันเลย ส่วนเรื่องยอมรับความแตกต่างของเพื่อนๆก็มีนะ ก็แต่ละคนเก่งไม่เท่ากันหรอก แต่ก็ต้องเตรียมตัวกันมาหน่อย เพราะทำปฏิบัติการมันต้องช่วยกัน ไม่งั้นไม่มีทางเสร็จทันเวลา”

นักศึกษาครูคนที่ 1 ปี 1 สาขามัธยมศึกษา(วิทย์)

“ของประถมเรียน 76 หน่วย แบ่งเป็นวิชาบังคับ 31 หน่วย วิชาเลือก 45 หน่วย คือใน 45 หน่วยที่เป็นวิชาเลือกก็แบ่งเป็นบังคับเลือกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 30 หน่วย วิชาเลือกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้อีก 6 หน่วย แล้วก็เลือกอื่นๆ 9 หน่วย ก็ได้เรียนหลากหลายดีมีทั้งที่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ แล้วก็สถาบันภาษา แต่ส่วนใหญ่ก็เป็นวิชาที่คณะ วิชาที่คณะแทบทุกวิชาได้ทำกิจกรรมตลอด”

นักศึกษาครูคนที่ 2 ปี 2 สาขาประถมศึกษา

“ของเราเรียน 76 หน่วยก็ คือวิชาบังคับ 43 หน่วย เป็นวิชาของคณะทุกวิชา วิชาเลือกอีก 33 หน่วย ก็มีวิชาของคณะเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีของคณะจิต สหเวช วิทยกีฬา ซึ่งเป็นวิชาที่เกี่ยวกับเด็กเล็กและครอบครัว แทบทุกวิชาของปฐมวัยมีกิจกรรมตลอดทั้งวิชาในคณะและนอกคณะ คือทั้งมีกิจกรรม ทั้งปฏิบัติจริง ทั้งงานกลุ่ม เช่น วิชากิจกรรมกีฬาสำหรับเด็ก วิชาโภชนาการ ครูกับการพัฒนาชุมชน ศิลปะสำหรับเด็กเล็ก”

นักศึกษาครูคนที่ 3 ปี 3 สาขาการศึกษาปฐมวัย

“วิชาทำให้เลือกเรียนเยอะมากทั้งในคณะและนอกคณะ นอกคณะส่วนใหญ่ก็เรียนที่คณะ อักษร เอกเดี่ยว ชั้นต่ำ 76 หน่วยก็ วิชาบังคับ 46 หน่วย วิชาเลือก 30 หน่วย ถ้าเอกคู่ ชั้นต่ำวิชาเอกละ 38 หน่วยก็ วิชาบังคับ 24 หน่วย วิชาเลือก 14 หน่วย วิชาที่คณะเราส่วนใหญ่ได้ทำงานกลุ่ม ทำรายงาน นำเสนอหน้าห้องบ่อย ก็ทำให้ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ตลอด ส่วนวิชาที่คณะอักษรบางวิชาก็บรรยาย บางวิชาก็ให้ทำรายงาน นำเสนอบ้าง แต่งานกลุ่มไม่บ่อยเท่าที่คณะเรา”

นักศึกษาครูคนที่ 4 ปี 4 สาขามัธยมศึกษา(ศิลป์)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูและผลที่ตามมา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) วิเคราะห์ระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู 2) เปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีภูมิหลังต่างกัน และ 3) พัฒนาโมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ ตัวอย่างวิจัยคือ นักศึกษาครูในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2559 จำนวน 4 มหาวิทยาลัย ที่ได้มาซึ่งตัวอย่างวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับตัวอย่างวิจัย 960 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 718 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 74.80 ของแบบสอบถามทั้งหมด ตัวแปรวิจัยประกอบด้วย 1) บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ 2) สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู 3) ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และ 4) ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ด้านความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.55 ถึง 0.96 ด้านความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) พบว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสามารถวัดได้จริงด้วยตัวบ่งชี้ในโมเดล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติเชิงบรรยาย เพื่ออธิบายลักษณะกระจายและการแจกแจงของข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างและตัวแปรวิจัย ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ความเบ้ (Sk) และความโด่ง (Ku) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 22 สถิติเชิงสรุปอ้างอิง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ

ค่าเฉลี่ย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษา ครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจจัดบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน ที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์ลักษณะอิทธิพลของ ตัวแปรในโมเดลโดยใช้โปรแกรม lisrel 8.72

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาคูอยู่ในระดับมาก ($M=3.75$, $SD=0.57$) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการชั้นเรียน ($M = 3.79$, $SD = 0.66$) รองลงมาคือ การสนับสนุนทางอารมณ์ ($M = 3.78$, $SD = 0.60$) และการสนับสนุนการเรียนการสอน ($M = 3.67$, $SD = 0.67$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($M = 3.94$, $SD = 0.47$) โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความตระหนักรู้ทางสังคม ($M = 4.12$, $SD = 0.56$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดการกับตนเอง ($M = 3.79$, $SD = 0.64$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาที่แตกต่าง พบว่า ปฏิสัมพันธ์ของชั้นปีและสาขาวิชาที่มีต่อการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) และสาขาการศึกษาปฐมวัย รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของชั้นปี 1 สูงสุด แล้วลดลงในชั้นปีที่ 2 และแนวโน้มคงที่ในชั้นปีที่สูงขึ้น ส่วนสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) และสาขาประถมศึกษา รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสูงขึ้นในชั้นปีที่สูงขึ้น และพบว่าตัวแปรชั้นปีและสาขาวิชาไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาอิทธิพลหลักพบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูชั้นปีที่ 4 สูงกว่านักศึกษาคูชั้นปี 1 และนักศึกษาคูชั้นปี 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) มากกว่านักศึกษาคูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคู และผลที่ตามมา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2(27, N = 718) = 36.37$, $p > .05$; RMSEA = 0.02; AGFI = 0.98; SRMR = 0.03 โดยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูได้รับอิทธิพลทางตรงจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.64 และ 0.22

ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้รับอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะโดยผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.41 และ 0.14 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความตั้งใจในการสร้างสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนได้รับอิทธิพลทางตรงจากความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.79 และ 0.12 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูโดยผ่านความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.50 0.40 และ 0.14 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะตามการรับรู้ของนักศึกษาครู 2) สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู 3) โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะกับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมาด้านความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะตามการรับรู้ของนักศึกษาครู

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษารับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในรายวิชาเลือกเสรีอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 และพบปฏิสัมพันธ์ของชั้นปีและสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแต่ละชั้นปี นักศึกษาครูรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะแตกต่างกัน นักศึกษาครูชั้นปีที่ 1 สาขามัธยมศึกษา (วิทย์) และสาขาการศึกษาปฐมวัย รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะมากกว่าสาขาอื่น แต่กลับลดลงในนักศึกษาครูชั้นปี 2 โดยเฉพาะสาขาการศึกษามัธยมศึกษา (วิทย์) รับรู้ถึงบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะลดลงมากและต่ำกว่าสาขาอื่น โดยทั้งสองสาขานี้จะมีค่าเฉลี่ยการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะค่อยๆ เพิ่มขึ้นในชั้นปีที่ 4 ในขณะที่สาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) และสาขาประถมศึกษาในชั้นปีที่ 1 รับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะน้อยกว่าสาขาอื่น แต่ถ้าเทียบภายในสาขามัธยมศึกษา (ศิลป์) และสาขาประถมศึกษาพบว่าชั้นปีที่สูงขึ้นนักศึกษาครูในสองสาขานี้จะค่อยๆ มีการรับรู้ว่ามีบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเพิ่มสูงขึ้น

และพบว่าในชั้นปีที่ 4 นักศึกษาครูแต่ละสาขาวิชารับรู้ถึงบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะใกล้เคียงกันมากขึ้น แต่สาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ยังคงมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่น อาจเนื่องมาจากรายวิชาเลือกเสรีของนักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ที่ต้องเรียนนอกคณะสำหรับเอกเดี่ยวชั้นต่ำจำนวน 26 หน่วยกิตและเอกคู่ 14 หน่วยกิต ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เรียนที่คณะวิทยาศาสตร์และจำนวนรายวิชาที่ให้เลือกรเรียนไม่หลากหลายและมีจำนวนน้อย ซึ่งเนื้อหาค่อนข้างยากและลงลึก จำนวนผู้เรียนในแต่ละตอนเรียนมีมากทำให้ผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้มากนัก ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ทำให้ค่าเฉลี่ยบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครูสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ต่ำกว่าและแตกต่างจากสาขาอื่น อีกทั้งมีบางรายวิชาที่นักศึกษาครูต้องเรียนให้ผ่านจึงจะเรียนในรายวิชาต่อไปได้ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน เช่น นักศึกษาครูต้องผ่านรายวิชาแคลคูลัส 1 และฟิสิกส์ทั่วไป 1 จึงจะสามารถเรียนวิชาฟิสิกส์ทั่วไป 2 ได้ จึงทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนยิ่งเคร่งเครียด ไม่มีความสุข ในขณะที่นักศึกษาครูสาขาอื่น ๆ นั้นมีจำนวนรายวิชาที่ให้เลือกรเรียนเป็นรายวิชาเลือกเสรีทั้งในคณะครุศาสตร์และนอกคณะมากกว่าสาขามัธยมศึกษา (วิทย์) ซึ่งจะได้เรียนหลากหลายและอาจมีการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้ดีกว่าการสอนแบบบรรยาย ดังเช่น Jennings and Greenberg (2009) บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าจะส่งผลต่อผลการเรียนด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย แต่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุข เคารพนับถือและใส่ใจดูแลกันมากขึ้น โดยผู้สอนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะผ่านกิจกรรมต่างๆ และการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนด้วยความเมตตาและให้ผู้เรียนได้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน

2. สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และพบปฏิสัมพันธ์ของชั้นปีและสาขาวิชาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูแต่ละชั้นปีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาครูชั้นปี 1 และค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มากกว่านักศึกษาครูชั้นปี 3 ดังเช่นงานวิจัยของ ประภาศ ปานเจียง (2558) พบว่า ระดับชั้นปีที่สูงขึ้น มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาที่สูงขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา นั่นคือหลักสูตรการผลิตครูของคณะครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์และการเรียนการสอนในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัยสามารถหล่อหลอมให้นักศึกษาครูมีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่สูงขึ้นได้ตามชั้นปี โดยนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูงกว่าชั้นปีอื่นๆ แสดงถึงความพร้อมทางด้านสังคมและจิตใจก่อนไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยสังเกตได้จากรายวิชาในชั้นปีที่สูงขึ้นจะเป็นรายวิชาที่อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาครูทำโครงการ ทำรายงาน ที่เป็นงานชั้น

ใหญ่ที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและใช้ระยะเวลาในการทำงานนั้นๆ ทำให้นักศึกษาครูได้พัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมผ่านการทำงานกลุ่ม อีกทั้งยังพบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูแต่ละสาขาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (ศิลป์) มีมากกว่านักศึกษาครูสาขาวิชา (วิทย์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังเช่นงานวิจัยของ Tom (2012) พบว่า ระดับชั้นและสาขาวิชาที่สอนมีผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของครูโดยครูที่สอนวิชาที่เนื้อหายากและลึกได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมต่ำกว่าครูที่สอนวิชาพื้นฐานหรือวิชาที่เน้นปฏิบัติกิจกรรม เช่น ครูศิลปะ ครูพลศึกษา ทั้งนี้การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากหลักสูตรและรายวิชาเลือกเสรีของนักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (วิทย์) ส่วนใหญ่การเรียนการสอนใช้การบรรยายและมีสื่อประกอบ การมอบหมายงานส่วนใหญ่จะเป็นงานเดี่ยว การบ้าน รายงาน การมอบหมายงานกลุ่มมีน้อยทำให้นักศึกษาครูไม่ได้มีกระบวนการกลุ่มที่จะทำให้เกิดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (วิทย์) ที่ต่ำเช่นกัน นอกจากนี้ยังอาจเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว เช่น อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น รักใคร่กันดี พ่อแม่สอนให้ลูกรู้จักให้อภัย เป็นต้น และลักษณะกิจกรรมที่นักศึกษาครูสาขาอื่นๆ ทำในยามว่าง เช่น เล่นดนตรี ฟังเพลง ทำงานศิลปะ พักผ่อนหย่อนใจอยู่กับธรรมชาติ เป็นต้น ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมมากกว่านักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (วิทย์) ด้วยเหตุผลเหล่านี้อาจทำให้นักศึกษาครูสาขาวิชามัธยมศึกษา (วิทย์) มีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูน้อยกว่าสาขาอื่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. โมเดลเชิงสาเหตุของบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และผลที่ตามมา

จากข้อมูลระดับการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะพบว่าอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กับระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลพบว่า สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูได้รับอิทธิพลทางตรงจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (0.22) สะท้อนว่าการจัดการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรงจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะไม่สูงเท่าค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรงจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว (0.64) นั่นแสดงว่าสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมากกว่าเกิดจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

จากข้อมูลระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมากมีความสัมพันธ์กับระดับความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลพบว่า ความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะได้รับอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคม (0.64) และยังได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (0.41) ซึ่งสูงกว่าอิทธิพลทางอ้อมจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (0.14) สะท้อนว่าความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในอนาคตเกิดจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมากที่สุด รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว และบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะซึ่งมีอิทธิพลน้อยมาก ตามลำดับ

จากข้อมูลระดับสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กับระดับความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนที่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลพบว่า ความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนได้รับอิทธิพลทางตรงจากความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะสูงมาก (0.79) ซึ่งสูงกว่าอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูซึ่งมีอิทธิพลน้อยมาก (0.12) สะท้อนว่าความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนเกิดจากความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนเกิดจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูมากกว่าเกิดจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลทางอ้อมจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูผ่านความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ (0.50) รองลงมา คือ อิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (0.40) และอิทธิพลทางอ้อมจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู (0.14) ซึ่งมีค่าน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู

ข้อค้นพบที่น่าสนใจของงานวิจัยนี้ คือ อิทธิพลทางอ้อมจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะที่มีต่อความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนโดยผ่านสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครู และอิทธิพลทางอ้อมจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูผ่านความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ มีค่ามากกว่าอิทธิพลทางตรงจากสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูที่มีต่อความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (theory of planned behavior: TPB) ของ Fishbein and Ajzen (1975) ที่กล่าวว่าความตั้งใจขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ คือ ทศคติต่อพฤติกรรม (attitude toward the behavior) การ

คล้ายตามกลุ่มอ้างอิง (subjective norm) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioral control) โดยปัจจัยตัวที่สามนี้เองที่ช่วยทำให้ความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมเกิดขึ้นจริง โดยถ้ามนุษย์มีความเชื่อว่าสามารถที่จะกระทำและควบคุมพฤติกรรมในสถานการณ์นั้นให้เกิดผลดังตั้งใจได้ ดังนั้นนักศึกษาครูจะมีความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียนในอนาคต นอกจากนี้ตัวนักศึกษาครูเองจะต้องรับรู้ถึงสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของตนเองแล้ว ยังต้องเกิดความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะด้วย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การเลี้ยงดูจากครอบครัวเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่จะทำให้ให้นักศึกษามีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมที่สูงขึ้นได้มากกว่าบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาหลักสูตรผลิตนักศึกษาครูและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ระดับนโยบาย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักศึกษามีสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมสูง จะทำให้มีความตั้งใจในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะ และมีความตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน โดยสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมากกว่าเกิดจากบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะซึ่งปรากฏจากค่าอิทธิพลที่สูงกว่า ในงานวิจัยนี้ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นไปในลักษณะครอบครัวอบอุ่น มีความรักใคร่ ไม่ทะเลาะกัน รู้จักให้อภัย และพาไปศาสนสถานเพื่อฟังเทศน์ฟังธรรม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัว เช่น สมาคมครอบครัวศึกษาแห่งประเทศไทย สำนักงานสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัวควรส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวเกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ปลูกฝังให้มีวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวทางของศาสนา

ระดับมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยชี้ว่าการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครูอยู่ในระดับสูง โดยแสดงด้วยข้อรายการเกี่ยวกับผู้สอนแสดงท่าทีที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางกฎกติกาต่าง ๆ ในชั้นเรียน ปรับเนื้อหาสาระในวิชาหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเพื่อให้นักศึกษาครูตามบทเรียนได้ง่าย ซึ่งการรับรู้บรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะของนักศึกษาครูอยู่ในระดับสูงทำให้สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาครูสูงเช่นกัน ดังนั้นสถาบันผลิตครูควรมุ่งเน้นให้ผู้สอนสร้างบรรยากาศชั้นเรียนสุขภาวะเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถนะทางอารมณ์เชิง

สังคม และจากข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษาคูพบว่านักศึกษาคูอยากให้เพิ่มรายวิชาเลือกเสรีให้หลากหลายเพื่อได้เลือกตามสาขาวิชา ตามความชอบ เพื่อเติมเต็มทักษะหลายๆด้านให้กับนักศึกษาคู ดังนั้นสถาบันผลิตครูควรเพิ่มเติมรายวิชาที่หลากหลายของแต่ละสาขา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาคู

ระดับชั้นเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาคูชี้ว่าผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มมอบหมายงานกลุ่มให้แก่นักศึกษาคู ทำให้สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูสูง โดยแสดงดังข้อรายการ เช่น นักศึกษาคูได้ฝึกตัดสินใจในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันของเพื่อนร่วมงาน ระมัดระวังในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน ดังนั้นผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่ม มอบหมายงานกลุ่มให้แก่ นักศึกษาคู เพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งทำให้สมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษามีตัวแปรหรือปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูอีกนอกจากบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว เนื่องจากบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวยังไม่สามารถอธิบายสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูได้ทั้งหมด โดยอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูได้ร้อยละ 63 ดังนั้นควรเพิ่มตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆที่อาจส่งผลต่อสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคู เช่น ด้านเพื่อนสนิท ความสัมพันธ์รุ่นพี่รุ่นน้อง การอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยหรือคณะ เป็นต้น

2) ผลการวิจัยทำให้โมเดลอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะและสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักศึกษาคูและผลที่ตามมาด้านความตั้งใจสร้างบรรยากาศชั้นเรียน สุขภาวะและความตั้งใจพัฒนาสมรรถนะทางอารมณ์เชิงสังคมของนักเรียน ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรวิเคราะห์โมเดลแยกแต่ละมหาวิทยาลัย และวิเคราะห์โมเดลแยกแต่ละชั้นปี เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์เปรียบเทียบและมีประโยชน์ในการพัฒนาให้เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยและชั้นปีมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- ประกาศ ปานเจียง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์และรูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พิษณุ ลิ้มพระสูตร. (2555). พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิวิมล บุญสุภา. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปแช่แข็งพร้อมรับประทานของผู้บริโภคจากร้านสะดวกซื้อเซเว่น-อีเลฟเว่น ในเขตกรุงเทพมหานครตามกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior: TPB). สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2530). การสอนโดยสร้างครีฑาและโยนิโสมนสิการ. บางกอกน้อย, กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- Buchanan, R., Gueldner, B. A., Tran, O. K., & Merrell, K. W. (2009). Social and emotional learning in classrooms: A survey of teachers' knowledge, perceptions, and practices. *Journal of Applied School Psychology*, 25(2), 187-203.
- Faulk, J., & Evanshen, P. (2013). Linking the primary classroom environment to learning. *YC Young Children*, 68(4), 40.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief attitude intention and behavior: An introduction to theory and research reading*. Boston, MA: Addison-Wesley.
- Harris, A. R. (2014). *Promoting educators' social-emotional competence, stress management, and wellbeing through a school base contemplative intervention: An evaluation of efficacy, implementation process, and mechanisms*. (Doctoral dissertation). Pennsylvania State University, University Park, Pennsylvania, United States.
- Jennings, P. A. (2011). Promoting teachers' social and emotional competencies to support performance and reduce burnout. In C. Audrey & H. Andrea (Eds.), *Breaking the mold of preservice and inservice teacher education: Innovative*

- and successful practices for the 21st century* (pp. 133-143). Retrieved from [http://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=aosNggwrFoAC&oi=fnd&pg=PA133&dq=Jennings,+P.+A.+\(2011\).+Promoting+teachers](http://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=aosNggwrFoAC&oi=fnd&pg=PA133&dq=Jennings,+P.+A.+(2011).+Promoting+teachers)
- Jennings, P. A. (2016). CARE for teachers: A mindfulness-based approach to promoting teachers' social and emotional competence and well-being. In A. S.-R. Kimberly & W. R. Robert (Eds.), *Handbook of mindfulness in education* (pp. 133-148). Retrieved from http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4939-3506-2_9
- Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2009). The prosocial classroom: Teacher social and emotional competence in relation to student and classroom outcomes. *Review of Educational Research*, 79(1), 491-525.
- Jennings, P. A., Snowberg, K. E., Coccia, M. A., & Greenberg, M. T. (2011). Improving classroom learning environments by cultivating awareness and resilience in education (CARE): Results of two pilot studies. *The Journal of Classroom Interaction*, 46(1), 37-48.
- McCuin, D. (2012). *Teachers working with social emotional competence: Students' perspectives on the positive effects*. (Doctoral dissertation). Colorado State University, Fort Collins, Colorado, United States.
- Merrell, K. W. (2010). Linking prevention science and social and emotional learning: The Oregon resiliency project. *Psychology in the Schools*, 47(1), 55-70.
- Ransford, C. R. (2007). *The role of school and teacher characteristics on teacher burnout and implementation quality of a social-emotional learning curriculum*. (Doctoral dissertation). Pennsylvania State University, University Park, Pennsylvania, United States.
- Schussler, D. L., Jennings, P. A., Sharp, J. E., & Frank, J. L. (2016). Improving teacher awareness and well-being through CARE: A qualitative analysis of the underlying mechanisms. *Mindfulness*, 7(1), 130-142.
- Sheeran, P., & Orbell, S. (1999). Implementation intentions and repeated behaviour: Augmenting the predictive validity of the theory of planned behaviour. *European Journal of Social Psychology*, 29(23), 349-369.

- The Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning: CASEL. (2016). Core SEL competencies. Retrieved from <http://www.casel.org/core-competencies/>
- Tom, M. K. (2012). *Measurement of teachers' social-emotional competence: Development of the social-emotional competence teachers' rating*. (Doctoral dissertation). University of Oregon, Eugene, Oregon, United States.
- Zeithaml, V. A., Parasuraman, A., & Berry, L. L. (1990). *Delivering service quality: Balancing customer perceptions and expectations*. Retrieved from [http://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=RWPMYP7sN8C&oi=fnd&pg=PR9&dq=Zeithaml,+V.+A.,Parasuraman,+A.,+%26+Berry,+L.+L.+\(1990\).+Delivering+service+quality](http://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=RWPMYP7sN8C&oi=fnd&pg=PR9&dq=Zeithaml,+V.+A.,Parasuraman,+A.,+%26+Berry,+L.+L.+(1990).+Delivering+service+quality)
- Zins, J. E., Bloodworth, M. R., Weissberg, R. P., & Walberg, H. J. (2004). The scientific base linking social and emotional learning to school success. In J. E. Zins, M. R. Bloodworth, R. P. Weissberg, & H. J. Walberg (Eds.), *Building academic success on social and emotional learning: What does the research say* (pp. 3-22). Retrieved from [https://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=MuDGDHCb_iwC&oi=fnd&pg=&PA3dq=Zins,+J.+E.,+Bloodworth,+M.+R.,+Weissberg,+R.+P.,+%26+Walberg,+H.+J.+\(2004\).+The+scientific+base](https://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=MuDGDHCb_iwC&oi=fnd&pg=&PA3dq=Zins,+J.+E.,+Bloodworth,+M.+R.,+Weissberg,+R.+P.,+%26+Walberg,+H.+J.+(2004).+The+scientific+base)

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รศ.ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ รองศาสตราจารย์ สาขาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รศ.ดร. ศจีมาจ ณ วิเชียร รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. ผศ.ดร. กฤตยาภาณุจัน โต้พิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. ผศ.ดร. ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ ดร. รับขวัญ ภูษาแก้ว อาจารย์ประจำกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาครู

เรียน นักศึกษาครู

ข้าพเจ้า นางสาวน้ำฝน นาสวาสดี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ขอเรียนขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาครู จึงขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นความลับ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลวิจัยในภาพรวม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
น้ำฝน นาสวาสดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของฉันท

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ ₁ ชาย ₂ หญิง
2. ชั้นปี ₁ ปี 1 ₂ ปี 2 ₃ ปี 3 ₄ ปี 4
- 3.เกรดเฉลี่ยสะสม ₁ 2.00 - 2.50 ₂ 2.51 - 3.00 ₃ 3.01 - 3.25 ₄ 3.26 - 4.00
4. สาขาวิชา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) การศึกษาปฐมวัย	☐ 2) ประถมศึกษา	☐ 3) มัธยมศึกษา
☐ 4) สุขศึกษาและพลศึกษา	☐ 5) ดนตรีศึกษา	☐ 6) ศิลปศึกษา
☐ 7) การศึกษานอกระบบโรงเรียน	☐ 8) เทคโนโลยีการศึกษา ฯ	☐ 9) ธุรกิจศึกษา
☐ 10) การอุดมศึกษา	☐ 11) อุตสาหกรรมศึกษา	☐ 12) ภาษาไทย
☐ 13) ภาษาอังกฤษ	☐ 14) วิทยาศาสตร์	☐ 15) คณิตศาสตร์
☐ 15) สังคมศึกษา	☐ 16) การศึกษานอกระบบโรงเรียน	
☐ 17) จิตวิทยาการศึกษา การแนะแนว และการศึกษาพิเศษ		
☐ 18) อื่นๆโปรดระบุ _____		

ตอนที่ 2 ครอบครัวของฉันทและตัวฉันท

คำชี้แจง : ตั้งแต่เด็กครอบครัวของท่านและท่านมีการปฏิบัติตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ 1 = น้อยที่สุด (น้อยกว่าร้อยละ 20), 2 = น้อย (ร้อยละ 20-40), 3 = ปานกลาง (ร้อยละ 40-60), 4 = มาก (ร้อยละ 60-80) และ 5 = มากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

	รายการ	1	2	3	4	5
1	ฉันอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น มีความรักใคร่กันดี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง	1	2	3	4	5
2	พ่อแม่สอนให้ฉันรู้จักให้อภัย ไม่โกรธง่าย หรืออารมณ์เสียง่าย	1	2	3	4	5
3	ครอบครัวพาฉันไปวัด โบสถ์ สุเหร่า เพื่อฟังเทศน์ ฟังธรรมตั้งแต่เด็ก	1	2	3	4	5
4	ฉันมีงานอดิเรก เช่น เล่นดนตรี ฟังเพลง ทำงานศิลปะ หรือเล่นกีฬา	1	2	3	4	5
5	ฉันชอบฝึกสมาธิ (เช่น เดินจงกรม นั่งสมาธิ)	1	2	3	4	5
6	ฉันชอบใช้เวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ หรืออยู่กับธรรมชาติให้จิตใจชื่นบาน	1	2	3	4	5

ตอนที่ 3 ชั้นเรียนโดยภาพรวมในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : ในรายวิชาเลือกเสรีของมหาวิทยาลัยที่ท่านเคยเรียน โดยภาพรวมอาจารย์มีการปฏิบัติในชั้นเรียน และท่านมีความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ 1 = น้อยที่สุด (น้อยกว่าร้อยละ 20), 2 = น้อย (ร้อยละ 20-40), 3 = ปานกลาง (ร้อยละ 40-60), 4 = มาก (ร้อยละ 60-80) และ 5 = มากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

รายการ		1	2	3	4	5
1	อาจารย์แสดงท่าทีที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ	1	2	3	4	5
2	อาจารย์เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกที่ฉันแสดงออกในชั้นเรียน	1	2	3	4	5
3	อาจารย์สนใจซักถามสิ่งที่ฉันอยากรู้อยากเรียน	1	2	3	4	5
4	ฉันไม่รู้สึกรังหรือกลัวในการถามหรือตอบหรือขอคำแนะนำจากอาจารย์	1	2	3	4	5
5	ฉันรู้สึกดีใจที่อาจารย์ให้ความสำคัญกับสิ่งที่ฉันแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	1	2	3	4	5
6	อาจารย์ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางกฎกติกาต่าง ๆ ในชั้นเรียน (เช่น การเข้าชั้นเรียน การส่งงาน)	1	2	3	4	5
7	อาจารย์ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชั้นเรียน (เช่น ให้เลือกทำงานตามที่คุณเรียนถนัดหรือสนใจ มีส่วนร่วมในกำหนดวิธีและเกณฑ์การประเมินงาน)	1	2	3	4	5
8	อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน	1	2	3	4	5
9	อาจารย์มีวิธีการที่ทำให้ฉันรู้ว่าควรปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนให้เหมาะสม โดยไม่รู้สึกว่าถูกบีบบังคับ	1	2	3	4	5
10	ฉันได้เรียนในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศไม่เคร่งเครียดหรือกดดัน และไม่ถูกบีบบังคับจากกฎกติกาต่างๆในชั้นเรียน	1	2	3	4	5
11	อาจารย์ใช้เทคนิคการสอนที่มีความหลากหลาย ทำให้ฉันสนใจเรียนไม่รู้สึกลำเอื่อย	1	2	3	4	5
12	อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความพร้อมในการเรียนของฉันประกอบด้วย	1	2	3	4	5
13	อาจารย์ปรับเนื้อหาสาระในวิชาหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เพื่อให้ฉันตามบทเรียนได้ง่าย	1	2	3	4	5
14	ฉันรู้สึกว่าวิธีการสอนของอาจารย์ทำให้ฉันได้เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นตรงความต้องการ	1	2	3	4	5
15	ฉันรู้สึกว่าวิธีการสอนและสื่อการสอนของอาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาที่ยากให้ฉันเข้าใจได้ง่าย	1	2	3	4	5

ตอนที่ 4 ตัวฉันเป็นอย่างไร

คำชี้แจง : ในการเรียนและการทำงานร่วมกับผู้อื่นท่านมีการปฏิบัติตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ 1 = น้อยที่สุด (น้อยกว่าร้อยละ 20), 2 = น้อย (ร้อยละ 20-40), 3 = ปานกลาง (ร้อยละ 40-60), 4 = มาก (ร้อยละ 60-80) และ 5 = มากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

รายการ		1	2	3	4	5
1	ฉันรู้ว่าตนเองมีจุดแข็งและจุดอ่อนทางอารมณ์ในการเรียนและการทำงานอย่างไร	1	2	3	4	5
2	ฉันมีกำลังใจที่กำลังมีอารมณ์ ดีใจ เสียใจ โกรธ หรือโมโหในขณะนั้น	1	2	3	4	5
3	เมื่อต้องทำงานร่วมกัน ฉันสามารถบอกใคร ๆ ได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ฉันสนใจหรือต้องการ	1	2	3	4	5
4	ฉันสามารถบอกได้ว่ามีอะไรบางอย่างเกี่ยวกับการเรียนหรือการทำงานที่ทำให้ฉันหงุดหงิด	1	2	3	4	5

รายการ		1	2	3	4	5
5	เมื่อฉันมีเรื่องโกรธหรือไม่สบายใจจากการเรียนหรือการทำงาน ฉันรู้ว่าจะมีผลอะไรตามมาภายหลัง	1	2	3	4	5
6	ฉันช่วยสร้างความสนุกสนานในการทำงานร่วมกับเพื่อน	1	2	3	4	5
7	ฉันพยายามไม่แสดงอารมณ์เสียหรือหงุดหงิดหรือพาลไปเรื่องอื่น เพื่อให้การทำงานของกลุ่มดำเนินต่อไปได้	1	2	3	4	5
8	ฉันสามารถทำใจหรือสงบอารมณ์ได้เมื่อการเรียนหรือการทำงานไม่ได้ผลดังใจ	1	2	3	4	5
9	เมื่อมีเรื่องเครียดในการเรียนหรือการทำงาน ฉันรู้วิธีการผ่อนคลายความเครียด	1	2	3	4	5
10	ฉันไม่อารมณ์เสีย แม้จะมีคนวิจารณ์การทำงานของฉันในทางลบ	1	2	3	4	5
11	ฉันยิ้มแย้ม ทักทาย และทำความรู้จักกับผู้อื่นได้ง่าย	1	2	3	4	5
12	ฉันเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน	1	2	3	4	5
13	ฉันเป็นผู้ประสานการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมงานได้ดี	1	2	3	4	5
14	ฉันรู้จักการประนีประนอมเมื่อมีความขัดแย้งในการทำงานร่วมกันได้	1	2	3	4	5
15	ฉันเป็นคนที่สามารถสร้างความสุขในการทำงานร่วมกันได้	1	2	3	4	5
16	ฉันเป็นคนคิดไตร่ตรองในการทำงานอย่างรอบคอบ	1	2	3	4	5
17	ฉันให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ในการทำงาน	1	2	3	4	5
18	การตัดสินใจในการทำงานใดก็ตาม ฉันคำนึงถึงความปลอดภัยหรือผลกระทบที่อาจเกิดกับเพื่อนร่วมงานด้วย	1	2	3	4	5
19	ก่อนตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง ฉันคำนึงถึงจริยธรรมและความถูกต้อง	1	2	3	4	5
20	ฉันรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่ตัดสินใจโดยใช้ความคิดของตนเองเป็นใหญ่	1	2	3	4	5
21	ฉันยอมรับว่าเพื่อนในห้องมีความแตกต่างกัน (เช่น ทักษะการเรียน เชื้อชาติ ศาสนา)	1	2	3	4	5
22	ฉันใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของเพื่อน (เช่น ฉันสังเกตได้เมื่อเพื่อนมีอารมณ์ สีหน้า หรือท่าทีเปลี่ยนไป)	1	2	3	4	5
23	ฉันแสดงออกถึงการรับรู้หรือความรู้สึกชื่นชมเมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกในเรื่องต่าง ๆ	1	2	3	4	5
24	ฉันระมัดระวังในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ที่จะไม่ทำให้เพื่อนร่วมงานเสียใจ หรือเสียความรู้สึกในการทำงานร่วมกัน	1	2	3	4	5
25	ฉันให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันของเพื่อนร่วมงาน	1	2	3	4	5

ตอนที่ 5 ชั้นเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของฉันในอนาคต

คำชี้แจง : เมื่อก่อนต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในอนาคต และต้องจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนของท่าน ท่านมุ่งมั่นตั้งใจจะทำตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ 1 = น้อยที่สุด (น้อยกว่าร้อยละ 20), 2 = น้อย (ร้อยละ 20-40), 3 = ปานกลาง (ร้อยละ 40-60), 4 = มาก (ร้อยละ 60-80) และ 5 = มากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

รายการ		1	2	3	4	5
1	ฉันตั้งใจว่าจะทำให้นักเรียนรู้สึกสบายใจ ไม่เคร่งเครียดหรือกดดันในการเรียน	1	2	3	4	5
2	ฉันจะพยายามเป็นครูที่แสดงท่าทีที่เป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ เพื่อให้นักเรียนรู้สึกไม่เกร็งหรือกลัว	1	2	3	4	5
3	ฉันจะเป็นครูสนใจการแสดงความคิดเห็นและการซักถามของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในชั้นเรียน	1	2	3	4	5

รายการ		1	2	3	4	5
4	ฉันตั้งปณิธานว่า แม้จะมีเรื่องเครียดหรือไม่สบายใจ ฉันจะไม่ระบายอารมณ์แก่นักเรียนในชั้นเรียน	1	2	3	4	5
5	ฉันจะเป็นครูที่ให้กำลังใจเมื่อนักเรียนรู้สึกท้อกับการเรียน หรือชื่นชมเมื่อนักเรียนทำงานหรือกิจกรรมสำเร็จ	1	2	3	4	5
6	ฉันตั้งใจจะเลือกและใช้สื่อการเรียนการสอนที่สร้างความสุขในการเรียนทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อ	1	2	3	4	5
7	ฉันตั้งใจจะใช้แนวทางการสอนที่ยืดหยุ่น สามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เข้ากับอารมณ์ความรู้สึกของนักเรียน	1	2	3	4	5
8	ฉันจะเป็นครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของนักเรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	1	2	3	4	5
9	ฉันตั้งใจว่าจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางกฎกติกาต่าง ๆ ในชั้นเรียน เพื่อความสบายใจในการปฏิบัติ	1	2	3	4	5
10	ฉันจะเป็นครูที่ปฏิบัติต่อนักเรียนหรือให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่ทำให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งรู้สึกไม่ได้รับความสนใจจากครู	1	2	3	4	5

ตอนที่ 6 การพัฒนานักเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของฉันในอนาคต

คำชี้แจง : เมื่อท่านต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในอนาคต และต้องจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนของท่าน ท่านมุ่งมั่นตั้งใจจะทำตามข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ 1 = น้อยที่สุด (น้อยกว่าร้อยละ 20), 2 = น้อย (ร้อยละ 20-40), 3 = ปานกลาง (ร้อยละ 40-60), 4 = มาก (ร้อยละ 60-80) และ 5 = มากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)

รายการ		1	2	3	4	5
1	ฉันจะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้านการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกที่เหมาะสม	1	2	3	4	5
2	ฉันจะเป็นครูที่รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	1	2	3	4	5
3	ฉันจะเป็นครูที่ไม่ใช้อารมณ์ของตนเองเป็นใหญ่ในการตัดสินการกระทำของนักเรียน	1	2	3	4	5
4	ฉันจะพยายามพัฒนานักเรียนให้รู้จัก รับผิดชอบ และเข้าใจอารมณ์ของตนเอง	1	2	3	4	5
5	ฉันจะพยายามทำให้นักเรียนจัดการอารมณ์ของตนเองได้	1	2	3	4	5
6	ฉันจะให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้รู้จักสังเกต รับผิดชอบ เข้าใจอารมณ์ความต้องการของผู้อื่น	1	2	3	4	5
7	ฉันจะแนะนำแนวทางในการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสมให้กับนักเรียน	1	2	3	4	5
8	ฉันจะสอนให้นักเรียนรู้จักการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น	1	2	3	4	5
9	ฉันจะให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	5
10	ฉันจะพัฒนาให้นักเรียนรู้จักฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่น และมีใจเปิดกว้างทางความคิด	1	2	3	4	5

...ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม...

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

DATE: 7/10/2017
TIME: 1:06

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. J"reskog & Dag S"rbom

This program is published exclusively by
Scientific Software International, Inc.
7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100
Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140
Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-

2005

Use of this program is subject to the terms specified in
the

Universal Copyright Convention.
Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file
C:\Users\AJ.Numfon\Desktop\SEC09072017.spl:

FINAL
DA NI=11 NO=718 MA=CM
LA
INT_HEL INT_SEC SELF_AWA SELF_MAN REL_SK RES_DEC SOC_AWA EMO_SUP
CLA_ORG INS_SUP FAM
KM
1.000
0.774 1.000
0.462 0.370 1.000
0.347 0.293 0.482 1.000
0.438 0.379 0.510 0.553 1.000
0.558 0.490 0.507 0.503 0.614 1.000
0.622 0.539 0.550 0.547 0.580 0.719 1.000
0.380 0.308 0.421 0.411 0.445 0.396 0.405 1.000
0.310 0.265 0.353 0.371 0.402 0.364 0.373 0.667 1.000
0.247 0.221 0.315 0.359 0.382 0.327 0.292 0.624 0.716 1.000
0.280 0.223 0.340 0.351 0.414 0.367 0.362 0.415 0.370 0.322 1.000
ME
4.304 4.360 3.928 3.789 3.839 4.019 4.119 3.777 3.789 3.674 3.822
SD
0.628 0.684 0.592 0.636 0.607 0.560 0.565 0.604 0.661 0.673 0.637
MO NX=4 NY=7 NK=2 NE=3 BE=FU GA=FI PS=SY PH=SY TE=SY TD=SY
FR LY(3,3) LY(4,3) LY(5,3) LY(6,3) LY(7,3)
FI LY 1 1 LY 2 2 TE 1 1 TE 2 2
VA .969 LY 1 1
VA .977 LY 2 2
VA .031 TE 1 1
VA .023 TE 2 2
FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
FI LX(4,2) TD 4 4

```

VA .744 LX 4 2
va .25 TD 4 4
FR BE(1,3) BE(2,1) BE(2,3)
FR GA(3,1) GA(3,2)
FI PH 2 1 PH 1 1
VA .2 PH 2 1
VA .4 PH 1 1
FR PS(1,1) PS(2,2) PS(3,3) ps 3 1
FI PS 3 2
VA -0.025 PS 3 2
FR TE(3,3) TE(4,4) TE(5,5) TE(6,6) TE(7,7)
FR TD(1,1) TD(2,2) TD(3,3)
FR td 3 2 td 1 4 td 2 4
FR te 6 7 te 7 5 te 5 3 te 2 5 te 4 1 te 5 1 te 4 2
FR th 3 7 th 1 1 th 3 1 th 4 2
LE
INTHEL INTSEC STUSEC
LK
HEACLI FAMT
PD
OU EF SC ND=3 MI

```

FINAL

```

Number of Input Variables 11
Number of Y - Variables 7
Number of X - Variables 4
Number of ETA - Variables 3
Number of KSI - Variables 2
Number of Observations 718

```

FINAL

Covariance Matrix

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	
INT_HEL	0.394					
INT_SEC	0.332	0.468				
SELF_AWA	0.172	0.150	0.350			
SELF_MAN	0.139	0.127	0.181	0.404		
REL_SK	0.167	0.157	0.183	0.213	0.368	
RES_DEC	0.196	0.188	0.168	0.179	0.209	
0.314						
SOC_AWA	0.221	0.208	0.184	0.197	0.199	
0.227						
EMO_SUP	0.144	0.127	0.151	0.158	0.163	
0.134						
CLA_ORG	0.129	0.120	0.138	0.156	0.161	
0.135						
INS_SUP	0.104	0.102	0.126	0.154	0.156	
0.123						
FAM	0.112	0.097	0.128	0.142	0.160	
0.131						

Covariance Matrix

	SOC_AWA	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM
	-----	-----	-----	-----	-----
SOC_AWA	0.319				
EMO_SUP	0.138	0.365			
CLA_ORG	0.139	0.266	0.437		
INS_SUP	0.111	0.254	0.319	0.453	
FAM	0.130	0.160	0.156	0.138	0.406

FINAL

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0	0	0
INT_SEC	0	0	0
SELF_AWA	0	0	0
SELF_MAN	0	0	1
REL_SK	0	0	2
RES_DEC	0	0	3
SOC_AWA	0	0	4

LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	5	0
CLA_ORG	6	0
INS_SUP	7	0
FAM	0	0

BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	0	0	8
INTSEC	9	0	10
STUSEC	0	0	0

GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0	0
INTSEC	0	0
STUSEC	11	12

PHI

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
	0	13

PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC			
	-----	-----	-----			
INTHEL	14					
INTSEC	0	15				
STUSEC	16	0	17			
THETA-EPS						
RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	
	-----	-----	-----	-----	-----	---

INT_HEL	0					
INT_SEC	0	0				
SELF_AWA	0	0	18			
SELF_MAN	19	20	0	21		
REL_SK	22	23	24	0	25	
RES_DEC	0	0	0	0	0	
26						
SOC_AWA	0	0	0	0	27	
28						
THETA-EPS						
	SOC_AWA					

SOC_AWA	29					
THETA-DELTA-EPS						
RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	
	-----	-----	-----	-----	-----	---

EMO_SUP	30	0	0	0	0	
0						
CLA_ORG	0	0	0	0	0	
0						
INS_SUP	33	0	0	0	0	
0						
FAM	0	37	0	0	0	
0						
THETA-DELTA-EPS						
	SOC_AWA					

EMO_SUP	0					
CLA_ORG	0					
INS_SUP	34					
FAM	0					
THETA-DELTA						
	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM		
	-----	-----	-----	-----		
EMO_SUP	31					

CLA_ORG	0	32		
INS_SUP	0	35	36	
FAM	38	39	0	0

FINAL

Number of Iterations = 21

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.969	- -	- -
INT_SEC	- -	0.977	- -
SELF_AWA	- -	- -	0.397
SELF_MAN	- -	- -	0.435 (0.027) 15.956
REL_SK	- -	- -	0.490 (0.028) 17.463
RES_DEC	- -	- -	0.416 (0.024) 17.465
SOC_AWA	- -	- -	0.454 (0.025) 18.383

LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	0.813 (0.034) 23.848	- -
CLA_ORG	0.796 (0.039) 20.575	- -
INS_SUP	0.755 (0.040) 18.683	- -
FAM	- -	0.744

BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	0.393 (0.034) 11.523
INTSEC	0.873 (0.055) 15.896	- -	0.080 (0.036) 2.222
STUSEC	- -	- -	- -

GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	- -	- -
INTSEC	- -	- -
STUSEC	0.351 (0.139) 2.527	1.253 (0.248) 5.055

Covariance Matrix of ETA and KSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC	HEACLI	FAMT
	-----	-----	-----	-----	-----
INTHEL	0.383				
INTSEC	0.348	0.466			
STUSEC	0.477	0.433	1.000		
HEACLI	0.154	0.165	0.391	0.400	
FAMT	0.155	0.167	0.395	0.200	0.259

PHI

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
HEACLI	0.400	
FAMT	0.200	0.259 (0.035) 7.486

PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	0.163 (0.014) 11.589		
INTSEC	- -	0.154	

		(0.011)	
		14.558	
STUSEC	0.084	-0.063	0.367
	(0.028)		(0.074)
	2.978		4.988

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

INTHEL	INTSEC	STUSEC
-----	-----	-----
0.574	0.669	0.633

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

INTHEL	INTSEC	STUSEC
-----	-----	-----
0.255	0.243	0.633

Reduced Form

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.138	0.492
	(0.055)	(0.102)
	2.500	4.808
INTSEC	0.148	0.530
	(0.059)	(0.109)
	2.512	4.861
STUSEC	0.351	1.253
	(0.139)	(0.248)
	2.527	5.055

THETA-EPS

	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
RES_DEC	-----	-----	-----	-----	-----
INT_HEL	0.031				
INT_SEC	- -	0.023			
SELF_AWA	- -	- -	0.193		
			(0.012)		
			16.735		
SELF_MAN	-0.065	-0.061	- -	0.212	
	(0.010)	(0.012)		(0.013)	
	-6.428	-5.211		16.466	
REL_SK	-0.063	-0.053	-0.018	- -	0.123
	(0.010)	(0.011)	(0.009)		(0.011)
	-6.043	-4.689	-2.051		10.798

RES_DEC	--	--	--	--	--
0.137					
(0.009)					
15.753					
SOC_AWA	--	--	--	--	-0.025
0.035					
(0.007)					(0.007)
5.021					-3.655

THETA-EPS

	SOC_AWA

SOC_AWA	0.110
	(0.009)
	12.520

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
RES_DEC	-----	-----	-----	-----	-----
0.558	0.921	0.951	0.449	0.471	0.661

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

	SOC_AWA

	0.652

THETA-DELTA-EPS

	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
RES_DEC	-----	-----	-----	-----	-----
EMO_SUP	0.018	--	--	--	--
	(0.006)				
	2.886				
CLA_ORG	--	--	--	--	--
INS_SUP	-0.005	--	--	--	--
	(0.006)				
	-0.827				


```

- -      FAM      - -      -0.024      - -      - -      - -
                                     (0.009)
                                     -2.607
    
```

THETA-DELTA-EPS

```

          SOC_AWA
          -----
EMO_SUP      - -
CLA_ORG      - -
INS_SUP      -0.019
              (0.006)
              -3.226
          FAM      - -
    
```

THETA-DELTA

```

          EMO_SUP      CLA_ORG      INS_SUP      FAM
          -----
EMO_SUP      0.093
              (0.014)
              6.433
CLA_ORG      - -      0.178
              (0.016)
              10.812
INS_SUP      - -      0.072      0.219
              (0.015)      (0.018)
              4.885      12.452
          FAM      0.024      0.018      - -      0.250
              (0.010)      (0.010)
              2.279      1.921
    
```

Squared Multiple Correlations for X - Variables

```

          EMO_SUP      CLA_ORG      INS_SUP      FAM
          -----
          0.741      0.588      0.510      0.365
    
```

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 27
 Minimum Fit Function Chi-Square = 36.372 (P = 0.107)
 Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 36.349 (P = 0.108)
 Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 9.349
 90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 29.217)

Minimum Fit Function Value = 0.0507
 Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0130
 90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.0407)
 Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0220
 90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0388)
 P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.998

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.159
 90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.146 ; 0.187)
 ECVI for Saturated Model = 0.184
 ECVI for Independence Model = 11.097

Chi-Square for Independence Model with 55 Degrees of Freedom =
 7934.571

Independence AIC = 7956.571
 Model AIC = 114.349
 Saturated AIC = 132.000
 Independence CAIC = 8017.912
 Model CAIC = 331.832
 Saturated CAIC = 500.047

Normed Fit Index (NFI) = 0.995
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.998
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.489
 Comparative Fit Index (CFI) = 0.999
 Incremental Fit Index (IFI) = 0.999
 Relative Fit Index (RFI) = 0.991

Critical N (CN) = 926.788

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.0103
 Standardized RMR = 0.0262
 Goodness of Fit Index (GFI) = 0.991
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.978
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.405

FINAL

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	3.899	- -
INT_SEC	- -	3.899	- -
SELF_AWA	13.009	9.716	3.899
SELF_MAN	3.895	3.896	- -
REL_SK	0.117	0.117	- -
RES_DEC	0.031	0.598	- -
SOC_AWA	7.659	4.741	- -

Expected Change for LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----

INT_HEL	- -	-2.309	- -
INT_SEC	- -	-0.880	- -
SELF_AWA	-0.240	-0.136	-0.357
SELF_MAN	-0.605	-5.061	- -
REL_SK	-0.105	-0.879	- -
RES_DEC	-0.009	0.025	- -
SOC_AWA	0.141	0.072	- -

Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	-1.576	- -
INT_SEC	- -	-0.600	- -
SELF_AWA	-0.148	-0.093	-0.357
SELF_MAN	-0.375	-3.453	- -
REL_SK	-0.065	-0.600	- -
RES_DEC	-0.005	0.017	- -
SOC_AWA	0.087	0.049	- -

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	-2.520	- -
INT_SEC	- -	-0.878	- -
SELF_AWA	-0.251	-0.157	-0.604
SELF_MAN	-0.592	-5.452	- -
REL_SK	-0.108	-0.995	- -
RES_DEC	-0.010	0.031	- -
SOC_AWA	0.155	0.087	- -

Modification Indices for LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	- -	2.110
CLA_ORG	- -	0.013
INS_SUP	- -	0.273
FAM	2.110	2.110

Expected Change for LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	- -	0.598
CLA_ORG	- -	0.010
INS_SUP	- -	0.041
FAM	0.070	0.140

Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	- -	0.305
CLA_ORG	- -	0.005
INS_SUP	- -	0.021
FAM	0.044	0.071

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	- -	0.510
CLA_ORG	- -	0.008
INS_SUP	- -	0.031
FAM	0.070	0.113

Modification Indices for BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	3.899	- -
INTSEC	- -	3.899	- -
STUSEC	3.899	3.899	3.899

Expected Change for BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	-0.720	- -
INTSEC	- -	-0.901	- -
STUSEC	-2.292	0.446	-0.901

Standardized Expected Change for BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	-1.704	- -
INTSEC	- -	-1.934	- -
STUSEC	-3.701	0.654	-0.901

Modification Indices for GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.193	0.959
INTSEC	3.899	3.899
STUSEC	- -	- -

Expected Change for GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.035	-0.290
INTSEC	-0.097	-0.603
STUSEC	- -	- -

Standardized Expected Change for GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.036	-0.239
INTSEC	-0.089	-0.450
STUSEC	- -	- -

Modification Indices for PHI

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
HEACLI	2.110	
FAMT	2.110	- -

Expected Change for PHI

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
HEACLI	-0.150	
FAMT	0.038	- -

Standardized Expected Change for PHI

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
HEACLI	-0.376	
FAMT	0.117	- -

Modification Indices for PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -		
INTSEC	3.899	- -	
STUSEC	- -	3.899	- -

Expected Change for PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -		
INTSEC	-0.111	- -	
STUSEC	- -	0.057	- -

Standardized Expected Change for PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -		
INTSEC	-0.262	- -	
STUSEC	- -	0.083	- -

Modification Indices for THETA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
	-----	-----	-----	-----	-----
INT_HEL	3.899				
INT_SEC	3.899	- -			
SELF_AWA	0.728	2.148	- -		
SELF_MAN	- -	- -	0.101	- -	
REL_SK	- -	- -	- -	0.962	- -
RES_DEC	1.050	1.269	0.036	0.627	0.415
- -					

SOC_AWA	0.412	1.236	0.119	0.000	- -
---------	-------	-------	-------	-------	-----

Modification Indices for THETA-EPS

	SOC_AWA

SOC_AWA	- -

Expected Change for THETA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
	-----	-----	-----	-----	-----
INT_HEL	0.119				
INT_SEC	-0.105	- -			
SELF_AWA	-0.006	-0.012	- -		
SELF_MAN	- -	- -	0.003	- -	
REL_SK	- -	- -	- -	-0.010	- -
RES_DEC	-0.006	0.007	0.001	-0.006	0.006
SOC_AWA	0.004	0.007	0.002	0.000	- -

Expected Change for THETA-EPS

	SOC_AWA

SOC_AWA	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
	-----	-----	-----	-----	-----
INT_HEL	0.305				
INT_SEC	-0.245	- -			
SELF_AWA	-0.017	-0.029	- -		
SELF_MAN	- -	- -	0.008	- -	
REL_SK	- -	- -	- -	-0.027	- -
RES_DEC	-0.016	0.018	0.004	-0.017	0.019
SOC_AWA	0.010	0.018	0.007	0.000	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

	SOC_AWA

SOC_AWA	- -

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
---------	---------	---------	----------	----------	--------

	-----	-----	-----	-----	-----	---
EMO_SUP	- -	0.029	5.879	0.445	0.205	
0.012						
CLA_ORG	4.385	1.108	0.020	0.010	0.092	
0.077						
INS_SUP	- -	1.107	0.597	0.994	0.304	
0.268						
FAM	0.402	- -	0.000	0.112	0.685	
0.360						

Modification Indices for THETA-DELTA-EPS

	SOC_AWA

EMO_SUP	2.341
CLA_ORG	0.106
INS_SUP	- -
FAM	1.299

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	---
	-----	-----	-----	-----	-----	---
EMO_SUP	- -	0.002	0.017	0.005	-0.003	
-0.001						
CLA_ORG	0.019	-0.008	-0.001	0.001	-0.002	
0.002						
INS_SUP	- -	-0.010	-0.006	0.008	0.004	
-0.003						
FAM	-0.008	- -	0.000	0.003	0.008	
0.005						

Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	SOC_AWA

EMO_SUP	-0.009
CLA_ORG	-0.002
INS_SUP	- -
FAM	-0.008

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

RES_DEC	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	---
	-----	-----	-----	-----	-----	---
EMO_SUP	- -	0.004	0.049	0.013	-0.009	
-0.002						
CLA_ORG	0.046	-0.018	-0.003	0.002	-0.005	
0.004						
INS_SUP	- -	-0.023	-0.015	0.020	0.010	
-0.009						
FAM	-0.020	- -	0.000	0.009	0.021	
0.013						

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA-EPS

	SOC_AWA

EMO_SUP	-0.026
CLA_ORG	-0.006
INS_SUP	- -
FAM	-0.024

Modification Indices for THETA-DELTA

	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM
	-----	-----	-----	-----
EMO_SUP	- -			
CLA_ORG	0.013	- -		
INS_SUP	0.043	- -	- -	
FAM	- -	- -	2.110	- -

Expected Change for THETA-DELTA

	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM
	-----	-----	-----	-----
EMO_SUP	- -			
CLA_ORG	-0.002	- -		
INS_SUP	-0.003	- -	- -	
FAM	- -	- -	0.021	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM
	-----	-----	-----	-----
EMO_SUP	- -			
CLA_ORG	-0.004	- -		
INS_SUP	-0.007	- -	- -	
FAM	- -	- -	0.050	- -

Maximum Modification Index is 13.01 for Element (3, 1) of LAMBDA-Y

FINAL

Standardized Solution

LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.600	- -	- -
INT_SEC	- -	0.667	- -
SELF_AWA	- -	- -	0.397
SELF_MAN	- -	- -	0.435
REL_SK	- -	- -	0.490
RES_DEC	- -	- -	0.416
SOC_AWA	- -	- -	0.454

LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	0.514	- -
CLA_ORG	0.504	- -
INS_SUP	0.477	- -
FAM	- -	0.379

BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	0.635
INTSEC	0.792	- -	0.117
STUSEC	- -	- -	- -

GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	- -	- -
INTSEC	- -	- -
STUSEC	0.222	0.638

Correlation Matrix of ETA and KSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC	HEACLI	FAMT
	-----	-----	-----	-----	-----
INTHEL	1.000				
INTSEC	0.824	1.000			
STUSEC	0.770	0.634	1.000		
HEACLI	0.392	0.383	0.618	1.000	
FAMT	0.492	0.481	0.776	0.621	1.000

PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	0.426		
INTSEC	- -	0.331	
STUSEC	0.135	-0.092	0.367

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.141	0.405
INTSEC	0.138	0.396
STUSEC	0.222	0.638

FINAL

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.960	- -	- -

INT_SEC	- -	0.975	- -
SELF_AWA	- -	- -	0.670
SELF_MAN	- -	- -	0.686
REL_SK	- -	- -	0.813
RES_DEC	- -	- -	0.747
SOC_AWA	- -	- -	0.808

LAMBDA-X

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
EMO_SUP	0.861	- -
CLA_ORG	0.767	- -
INS_SUP	0.714	- -
FAM	- -	0.604

BETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	0.635
INTSEC	0.792	- -	0.117
STUSEC	- -	- -	- -

GAMMA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	- -	- -
INTSEC	- -	- -
STUSEC	0.222	0.638

Correlation Matrix of ETA and KSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC	HEACLI	FAMT
	-----	-----	-----	-----	-----
INTHEL	1.000				
INTSEC	0.824	1.000			
STUSEC	0.770	0.634	1.000		
HEACLI	0.392	0.383	0.618	1.000	
FAMT	0.492	0.481	0.776	0.621	1.000

PSI

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	0.426		
INTSEC	- -	0.331	
STUSEC	0.135	-0.092	0.367

THETA-EPS

	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK
	-----	-----	-----	-----	-----
RES_DEC					
INT_HEL	0.079				
INT_SEC	- -	0.049			

SELF_AWA	- -	- -	0.551		
SELF_MAN	-0.164	-0.140	- -	0.529	
REL_SK	-0.166	-0.130	-0.049	- -	0.339
RES_DEC	- -	- -	- -	- -	- -
0.442					
SOC_AWA	- -	- -	- -	- -	-0.073
0.113					

THETA-EPS

	SOC_AWA

SOC_AWA	0.348

THETA-DELTA-EPS

	INT_HEL	INT_SEC	SELF_AWA	SELF_MAN	REL_SK	
RES_DEC	-----	-----	-----	-----	-----	---

EMO_SUP	0.047	- -	- -	- -	- -	
- -						
CLA_ORG	- -	- -	- -	- -	- -	
- -						
INS_SUP	-0.013	- -	- -	- -	- -	
- -						
FAM	- -	-0.056	- -	- -	- -	
- -						

THETA-DELTA-EPS

	SOC_AWA

EMO_SUP	- -
CLA_ORG	- -
INS_SUP	-0.051
FAM	- -

THETA-DELTA

	EMO_SUP	CLA_ORG	INS_SUP	FAM
	-----	-----	-----	-----
EMO_SUP	0.259			
CLA_ORG	- -	0.412		
INS_SUP	- -	0.164	0.490	
FAM	0.063	0.045	- -	0.635

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.141	0.405
INTSEC	0.138	0.396
STUSEC	0.222	0.638

FINAL

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on ETA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.138 (0.055) 2.500	0.492 (0.102) 4.808
INTSEC	0.148 (0.059) 2.512	0.530 (0.109) 4.861
STUSEC	0.351 (0.139) 2.527	1.253 (0.248) 5.055

Indirect Effects of KSI on ETA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.138 (0.055) 2.500	0.492 (0.102) 4.808
INTSEC	0.148 (0.059) 2.512	0.530 (0.109) 4.861
STUSEC	- -	- -

Total Effects of ETA on ETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	0.393 (0.034) 11.523
INTSEC	0.873 (0.055) 15.896	- -	0.423 (0.037) 11.548
STUSEC	- -	- -	- -

Largest Eigenvalue of B*B' (Stability Index) is 0.770

Indirect Effects of ETA on ETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	- -
INTSEC	- -	- -	0.343 (0.040)

8.544

STUSEC	- -	- -	- -
--------	-----	-----	-----

Total Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.969	- -	0.381 (0.033) 11.523
INT_SEC	0.853 (0.054) 15.896	0.977	0.413 (0.036) 11.548
SELF_AWA	- -	- -	0.397
SELF_MAN	- -	- -	0.435 (0.027) 15.956
REL_SK	- -	- -	0.490 (0.028) 17.463
RES_DEC	- -	- -	0.416 (0.024) 17.465
SOC_AWA	- -	- -	0.454 (0.025) 18.383

Indirect Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	- -	0.381 (0.033) 11.523
INT_SEC	0.853 (0.054) 15.896	- -	0.413 (0.036) 11.548
SELF_AWA	- -	- -	- -
SELF_MAN	- -	- -	- -
REL_SK	- -	- -	- -
RES_DEC	- -	- -	- -
SOC_AWA	- -	- -	- -

Total Effects of KSI on Y

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INT_HEL	0.134	0.477
	(0.053)	(0.099)
	2.500	4.808
INT_SEC	0.145	0.518
	(0.058)	(0.107)
	2.512	4.861
SELF_AWA	0.139	0.497
	(0.055)	(0.098)
	2.527	5.055
SELF_MAN	0.153	0.544
	(0.060)	(0.108)
	2.529	5.048
REL_SK	0.172	0.614
	(0.068)	(0.120)
	2.537	5.116
RES_DEC	0.146	0.522
	(0.058)	(0.102)
	2.533	5.090
SOC_AWA	0.159	0.568
	(0.063)	(0.111)
	2.537	5.119

FINAL

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on ETA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.141	0.405
INTSEC	0.138	0.396
STUSEC	0.222	0.638

Standardized Indirect Effects of KSI on ETA

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INTHEL	0.141	0.405
INTSEC	0.138	0.396
STUSEC	- -	- -

Standardized Total Effects of ETA on ETA

INTHEL	INTSEC	STUSEC
-----	-----	-----

INTHEL	- -	- -	0.635
INTSEC	0.792	- -	0.620
STUSEC	- -	- -	- -

Standardized Indirect Effects of ETA on ETA

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INTHEL	- -	- -	- -
INTSEC	- -	- -	0.503
STUSEC	- -	- -	- -

Standardized Total Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.600	- -	0.381
INT_SEC	0.528	0.667	0.413
SELF_AWA	- -	- -	0.397
SELF_MAN	- -	- -	0.435
REL_SK	- -	- -	0.490
RES_DEC	- -	- -	0.416
SOC_AWA	- -	- -	0.454

Completely Standardized Total Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	0.960	- -	0.609
INT_SEC	0.772	0.975	0.604
SELF_AWA	- -	- -	0.670
SELF_MAN	- -	- -	0.686
REL_SK	- -	- -	0.813
RES_DEC	- -	- -	0.747
SOC_AWA	- -	- -	0.808

Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	- -	0.381
INT_SEC	0.528	- -	0.413
SELF_AWA	- -	- -	- -
SELF_MAN	- -	- -	- -
REL_SK	- -	- -	- -
RES_DEC	- -	- -	- -
SOC_AWA	- -	- -	- -

Completely Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	INTHEL	INTSEC	STUSEC
	-----	-----	-----
INT_HEL	- -	- -	0.609
INT_SEC	0.772	- -	0.604
SELF_AWA	- -	- -	- -
SELF_MAN	- -	- -	- -
REL_SK	- -	- -	- -
RES_DEC	- -	- -	- -

SOC_AWA   - -   - -   - -

Standardized Total Effects of KSI on Y

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INT_HEL	0.085	0.243
INT_SEC	0.092	0.264
SELF_AWA	0.088	0.253
SELF_MAN	0.096	0.277
REL_SK	0.109	0.313
RES_DEC	0.092	0.266
SOC_AWA	0.101	0.290

Completely Standardized Total Effects of KSI on Y

	HEACLI	FAMT
	-----	-----
INT_HEL	0.135	0.389
INT_SEC	0.134	0.386
SELF_AWA	0.149	0.428
SELF_MAN	0.152	0.438
REL_SK	0.181	0.519
RES_DEC	0.166	0.477
SOC_AWA	0.179	0.515

Time used: 0.016 Seconds

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวน้ำฝน นาสวาสดี เกิดวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2529 ภูมิลำเนาอำเภอดำรงวิทยานิพนธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต สาขามัธยมศึกษาวิทยาศาสตร์ เอก ฟิสิกส์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2558

